

DE TRE KJEDE LEDD

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN
98. ÅRGANG - NR 3/20

Storloge
- hva er det?

7

Sam Johnson
- Stor Sire

13

**Kvinnene ved brøn-
nen – et sekel under
Den Norske Storloge**

28

**Styrkelse, ekspan-
sjon og kunnskap
– et tilbakeblikk og
noen tanker om
fremtiden**

35

7.
AUGUST
1920

7.
AUGUST
2020

STOR SIRE

To elevate the character of man

Siden mars har det vært vanskelig å gjennomføre mye av vår normale aktivitet med COVID-19 og smittevernbegrensninger. Kontakten og oppfølgingen har måtte finne nye veier der digitale møter og telefonsamtaler har blitt viktige for mange og vært et lyspunkt i tilværelsen i en utfordrende tid.

Rådene fra helsemyndighetene er klare; vi må sannsynligvis lære å leve med situasjonen i lang tid fremover og innrette våre liv og vår virksomhet ut fra dette.

Den enkelte av oss må selv passe på smittevernreglene og det viktigste er at dersom du er syk eller har symptomer på forkjølelse, hoste, feber eller lignende, skal du bli hjemme. Mistenker du å ha hatt kontakt med smittebærere, bli hjemme. Vask hendene ofte og grundig. Ved manglende tilgang til vann og såpe, kan hendene sprites med antibakterielle midler. Hold sosial avstand, det skal være 1 meters avstand mellom personer.

Smittesituasjonen lokalt ser ut til å utvikle seg forskjellig fra sted til sted og enkelte steder er det smitteutbrudd og en utfordrende situasjon. Forutsatt at smittesituasjonen lokalt er lav, åpner Storlogen for å starte møteaktiviteten. OM/HM/HP er ansvarlig for at retningslinjene blir fulgt og at avvikling av møter må gjøres på en måte som fullt ut tilfredsstiller de kravene myndighetene setter til smittevern og som følger Storlogens råd og anbefalinger. Enkelte steder er det også gitt lokale antallsbegrensninger. Er en i tvil, anbefales å ta kontakt med kommunelege for råd. Storlogen ser behovet for å gjennomføre nødvendige møter så som gradpasseringer og innvielser og etter forslag fra våre ritualnevnder er det laget opplegg for

gjennomføring av ritualene med smittevernbegrensninger.

Det er i utfordrende tider at Ordenens mål og hensikt virkelig blir satt på prøve. Vi sier at en god Odd Fellow skal kjennes på sine holdninger og handlinger og vise at Ordenens verdier og etikk er mer enn teori. Vi blir vurdert og bedømt ut fra om vi makter å omsette verdiene i praksis. Om vi viser medmenneskelighet, respekt, toleranse og et inkluderende fellesskap. Vi må ikke bare snakke om Ordenens verdier, men

også leve etter disse og vise at kulturen og omgangsformene gjenspeiler etikken og verdiene. Det grunnlaget våre ordensfedre la som fundament og mål for Odd Fellow Ordenen for over 200 år siden, har aldri vært mer aktuelt enn i dagens samfunn. Vi må vise at Ordenen har en plass for dagens og morgendagens generasjoner, og ved våre handlinger og opptreden vise at vi etterlever verdiene og omsetter ord til handling. Målet er aktive loger der søstre og brødre trives og har et godt utbytte av sitt medlemskap. At hver søster og bror får med seg kunnskap, verdier og holdninger som de kan anvende i sitt liv og kan bidra til et bedre samfunn.

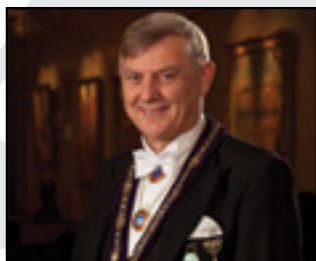
Vi har i alle disse årene, hatt med oss den gamle målsetning om å heve de gode egenskaper hos hver enkelt søster og bror og som fortsatt må styre all vår aktivitet.

To elevate the character of man.

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Morten Buan
Morten Buan Stor Sire

Stor Sire har ordet	2
Odd Fellow Ordenen i Norge, en lang og kronglete start	4
Storloge - hva er det?	7
Stor Sire gjennom 100 år	10
Rådspresidenter	11
Sam Johnson – Stor Sire	13
Storlogen 100 år – et intervju med Stor Sire	20
Odd Fellow over alt	24
Norsk Odd Fellow Akademi Innland ble instituert	26
Kvinnene ved brønnen – et sekel under Den Norske Storloge	28
Menneskerettighetene og Odd Fellow Ordenen	32
Styrkelse, ekspansjon og kunnskap – et tilbakeblikk og noen tanker om fremtiden	35
Fremtidens medlemmer	38
Verdier i 100 år	42
Skråblikk	43
Slektstre	44
Redaktørens hjørne	46
Siste side / dikt	48

Odd Fellow Ordenen i Norge, en lang og kronglete start

av Spes Dep Stor Sire Kjell-Henrik Hendrichs

■ *Odd Fellow Ordenen finnes i en rekke land og har tidligere vært til stede i flere land enn den er i dag. I de fleste land har Ordenen startet som et initiativ fra noen få mennesker. Etter hvert som vi kjenner flere lands ordenhistorie, kan vi sammenlikne start og utviklingshistorien. I Norge tok det å danne egen Storloge hele 22 år. Det er lang tid både sammenliknet med USA og de fleste land i Europa. I Tyskland tok det bare ett år. Det var i begynnelsen av 1870-årene.*

De formelle forutsetningene for en Storloge

Gjennom årene i USA hadde Odd Fellow Ordenen og den Suverene Storloge utviklet noen formelle krav for land som skulle stifte egne Storloger. Landet eller jurisdiksjonen måtte ha minst ti Odd Fellow loger og minst en Odd Fellow leir. Indisiene tyder på at dette formalkravet utviklet seg på slutten av 1800-tallet. Og det er klart at både Stor Sire Petrus Beyer (1849-1924) i Danmark og DDSS Samuel Johnson (1861-1928) i Norge tok formalkravene på største alvor. Kravene hadde vokst frem i USA. Der telte ikke Rebekkalogene med i slike sammenhenger.

Det første Stor Sire insigniet. Måtte endres på ordre fra Det kgl.Slott. Riksløven ble ikke tillatt.

Den første spiren

I dag vet vi at ryktet om Odd Fellow Ordenen finner vi dokumentert i Norge så langt tilbake som på 1880-tallet. Det er tidligere enn tidligere antatt. Den første Odd Fellow logen som kunne telle med blant de ti som skulle til, ble stiftet i Stavanger 26.april 1898. Hadde Gustav Olaus Abrahamsen fått det som han ønsket, ville vi også ha fått en Rebekkaloge i Stavanger i 1899. Men slik gikk det ikke, og vi vet ikke hvorfor. Loge nr. 1 Noreg fikk en vanskelig barn- dom og syknet hen av forskjellige typer «underernæring» etter fem år. Men i 1907 ble det tatt initiativ i Kristiania med tanke på å opprette en ny Odd Fellow loge i hovedstaden. Samuel Johnson, broderforenings

leder, antok at man kunne få en loge på bena i løpet av noen år. La oss i ettertid anta at han hadde en plan om å starte en loge i 1912. Men i en feberaktig aktivitet smeltet kreftene til Eks Overmester Gustav Olaus Abrahamsen og de ordensuerfarne Samuel Johnson sammen. Dette resulterte ikke i en ny loge i Kristiania, men at den «skinndøde» Stavangerlogen, **loge nr. 1 Noreg**, ble overflyttet til Kristiania under nytt navn og en splitter ny og ganske uerfaren ledelse. Den gjendøpte fikk navnet loge nr. 1 Norvegia og overflyttingsdatoen ble 18. februar 1908. Kristiania fikk en Odd Fellow loge i 1908, mens planene bare få måneder før hadde vært sannsynlig i 1912 eller senere.

Så begynner knoppskytingen

Den geskjeftige og visjonære Samuel Johnson må ha ligget milevis foran samtiden i likestillingsspørsmålet. Han og noen Norvegiabrødre tok initiativ til å få opprettet en Rebekkaloge i hovedstaden. Etter noen få måneders arbeid, ble **Rebekkaloge nr. 1 Sct.a Sunniva** stiftet 28. mai 1909. Så går det fire år slik at alle kan trekke pusten etter alt som hadde skjedd med rakettfart i perioden fra 1907 til 1909. Det ble liksom et «hvileskjær» for å bruke skøytespråket.

Når vi kommer til 1913 skjer det igjen aktiviteter hvor først en

Fra 200 årsjubileet i Kristiansand. Wenche Hunsbedt Svindland og Bjørn Einar Bjerke.

Rebekkaloge nr. 2 Urania, blir stiftet 18. april. Da var det altså dobbelt så mange Rebekkaloger som Odd Fellow loger. Dette ble balansert ut ved at Odd Fellow **loge nr. 2 Eidsvold** ble stiftet 15. november 1913. Begge disse logene ble stiftet på grunn av det som Stor Sire Johan Middelthon (1880-1949) senere kalte for «barnesykdommer». Disse sykdommene besto vel i all hovedsak av at ingen av medlemmene hadde noen ordenserfaring, og at den grunnleggende forståelse for hva ordensarbeidet besto i var noe diffust. Denne manglende erfaringen var en av Samuel Johnsons mange betenkeligheter med at Norge skulle få en egen Storloge så raskt som det Norge fikk. Samuel Johnson var en flittig gjest i den danske Odd Fellow Ordenen. I Danmark merket han seg nok at danskene hadde hatt ordensvirksomhet siden 1878 og i den tiden skaffet seg ordenserfaring, mens Norge egentlig ikke hadde erfaringer lengre enn tilbake til 1908.

Allerede i 1907 hadde Stor Sire Petrus Beyer observert at Ordenen i Samuel Johnson ikke bare hadde fått en dyktig og mangfoldig leder. Beyer må ha sett på Johnson som en «gudegave», noe som ikke er noen overdrivelse. Dermed utnevnte Beyer i 1910 Samuel Johnson til Distrikt Deputert Stor Sire for Norge. Det skapte usedvanlige bruduljer i den hjemlige andedam. Norsk småskårighet er ikke noe nytt av året.

Den drepende krigen

Første verdenskrig var jo en tragedie av apokalyptiske dimensjoner. Den startet vel uten at noen egentlig ville det, nesten som en form for fallende dominobrikker. Og dette ragnarokket varte fra 1914 til 1918. Alt og alle ble berørt av krigen. De to Odd Fellow logene og to Rebekkalogene i Kristiania ble selvfølgelig påvirket like mye av krigen som alle andre. Men når vi ser deres tilblivelse som dels skjedde i splittelsens tegn, var krigen med til å forsone og samvirke dem. De fire Kristianialogene samarbeidet godt og på forskjellige måter.

En seremonidrakt fra de tidligere tider.

Under krigen – men også før den – hadde spesielt brødre fra logene Norvegia og Eidsvold yrker som medførte mye reising i Norge. Det var jo en tid hvor selgere, agenter og grossister reiste land og strand med sine varer. En av Odd Fellow Ordenens viktigste emissærer var Samuel Johnson. Han reiste Norge på kryss og tvers med sine ordensforedrag.

Det er nesten risikofullt å formulere seg slik midt oppe i tragedienes tid, men krigen var egentlig en god såmannstid for Odd Fellow Ordenen. I alle fall var det stiftet broderforeninger i en rekke byer. Og der muligheter for å stifte loger ganske raskt var i Trondheim, Bergen og Stavanger.

Den store reisen

Hadde vi hatt en DDSS i Norge, kunne denne ha fått delegert oppgaven i å instituere og installere loger og embedsmenn i de tre norske logene som kom til i januar 1918. Riktignok ble Samuel Johnson gjeninnsatt i dette embedet i januar 1918, men det var Stor Sire Petrus Beyer og hans Storembetsmenn som skulle foreta institusjon i Trondheim, Bergen og Stavanger. Odd Fellow logene **nr. 3 Eystein**, **nr. 4 De Syv Fjelde** og **nr. 5 Vesterlen** her nummerert i den rekkefølgen. Men de ble instituert i omvendt Rekkefølge. Vesterlen ble instituert 21. januar, De Syv Fjelde

23. januar og Eystein 27. januar i 1918. Dette skyldes at reisen etter at den var påbegynt til Trondheim, ble omkastet på grunn av værforholdene, uvante snømengder og datidens begrensede transportmuligheter. At man i det hele tatt fikk det til, vitner om stor smidighet og evnen til å improvisere. Vi aner organisasjonstalentet og viljen til Samuel Johnson i alt dette. Petrus Beyer var ut fra datidens tenkemåte en gammel mann på 69 år. Reisen ble en fysisk, psykisk og økonomisk påkjenning for alle de reisene, og ikke minst for de lokale planleggere. Men det hele ble kronet med hell. I løpet av 1918 hadde Norge fått hele fem Odd Fellow loger. Og nå var de fleste Odd Fellow loger utenfor hovedstaden. Det var en vesentlig strategisk milepel. Men det var bare halvveis til det nødvendige og magiske antallet med ti loger.

Nå skjer alt i rasende fart

Fra januar 1918 til oktober 1919, altså i 21 måneder, skjedde det ingenting offisielt på Odd Fellow fronten. Men det skjedde mye lokalt, spesielt på det utvidede vestlandet. For verden var det mer enn viktig at verdenskrigen sluttet 11. november 1918, kl 11.

I oktober 1919 kom det igjen et rusj med institusjoner av Odd Fellow loger – tre i tallet. Det skjedde med **loge nr. 6 Rune** i Kristiansund, **loge nr. 7 Ragnvald Mørejarl** i Ålesund og **loge nr. 8 Harald Haarfagre** i Haugesund. Og det skjedde 26., 29. og 31. oktober 1919. Dermed var antallet Odd Fellow loger kommet opp til åtte. 2. november 1919 ble **leir nr. 1 Norge** også instituert i hovedstaden. Dermed var en viktig brikke til plass.

Noen begynte å snuse på dato for institusjonen av en norsk Storloge. Det var mye frem og tilbake. Noen så på at mulighetene nok først ble virkeliggjort et stykke ut på 1920-tallet. Andre var enda mer pessimistiske. Men noen, ikke mange, mente at det måtte være grunnlag for å få «på bena» et par Odd Fellow loger til, slik

Insigium for Distr. Dep. Stor Sire (gammelt)

at tallet ble ti. Og disse vant. 26. april – på denne magiske datoen – 1920 ble Odd Fellow loge nr. 9 Ekestubben med det grønne skudd instituert i Stavanger. Dermed ble Stavanger den eneste byen utenom Kristiania som hadde to Odd Fellow loger. Og på selveste Hallvardsmesse, 15. mai 1920, ble loge nr. 10 St. Hallvard instituert i Kristiania. Dermed hadde Odd Fellow Ordenen i Norge:

- ti Odd Fellow loger
- to Rebekkaloger
- en Odd Fellow leir.

Formalkravene er der. Hva så?

15. mai 1920 hadde Norge nådd formalkravene som skulle til for å danne egen nasjonal storloge. Med den selvstendighetstrangen som var utløst gjennom unionsoppløsningen 7. juni 1905, lå det i kortene at norske Odd Fellows ville arbeide for å få en selvstendig, norsk Storloge av Odd Fellow Ordenen. Det var nesten innbakt i den norske folkesjelen. Det store spørsmål nå var «Når skal det skje?»

Storloge – hva er det?

av Spes Dep Stor Sire Kjell-Henrik Hendrichs

■ *Bakgrunnen for og fremveksten av Den Norske Storloge*

Fra Frognerseieren 8. august 1920, festsamling etter instituering av Den Uavhengige Norske Storloge.

I dag er det vanlig å tidfeste opprinnelsen til de første Odd Fellow loger til England omkring 1730. Kanskje kom den første i Sheffield? Den som vil forstå denne prosessen med dannelsen av slike sammenslutninger, må lese seg opp på fenomenet «friendly and fraternal societies» som var en konsekvens av og en reaksjon på samfunnsomveltningen som fulgte med Den første industrielle revolusjon. Det er vanlig å tidfeste starten på revolusjonen til 1688 hvor vi finner The Glorious Revolution.

Fra de små enheter

For oss som er vant med ferdig utviklede ordensbyggverk er det vanskelig å forstå og sette oss inn i hvordan starten på logedannelsene virkelig var. Friendly societies ble dannet i engelske lokalmiljøer for å tjene til en mengde selvhjelpsformål. Bare en ytterst liten gruppe av disse friendly societies utviklet seg til loger. Og blant disse mange forskjellige loger, var det kun en liten del som ble til Odd Fellow loger. Vi kan bruke den gamle logiske formel: «Alle loger er friendly societies, men ikke

alle friendly societies er loger». I år 1900 var en tredjedel av Englands befolkning medlem av en friendly society. Befolkningen var på noe over 30 millioner innbyggere. Kanskje så mange som én prosent av alle disse var Odd Fellow medlemmer. Friendly societies og Odd Fellow logene vokste frem nedenfra og oppover. Vi er mer vant med det motsatte, at Storlogen har strategier for vekst og progresjon.

Å samle troppene

I England hadde man hatt Storloge-

Bilde fra 200 årsfeiringen i Fredrikstad. Foto: Arne Glomdal.

sammenslutninger kalt Unities fra sent på 1700-tallet. Sammenslutningene hadde hatt flere navn, blant annet Grand Lodges. Formålet var å samle flere loger under én ledelse. Det var både en fordel og en ulempe i et land som anså det straffbart å drive logevirksomhet på den måten Odd Fellow logene gjorde det. Den store samlingen både av enkeltloger og av unities – eksempelvis Sheffield Unity – skjedde omkring 1825-26. Det var da Manchester Unity, stiftet i 1810, ble den store og dominerende samlingen av engelske Odd Fellow medlemmer. Det er i Manchester Unity at vår gren av Odd Fellow Ordenen finner sin opprinnelse og sine røtter.

Utviklingen i USA

I dag kjenner vi til en Odd Fellow-preget gjenstand – en gullmedaljong – funnet i USA så tidlig som omkring 1750-årene. Vi kan si eksakt hva gjenstanden betyr eller symboliserer. Så langt vi kan registrere sikkert, er den første Odd Fellow loge i USA å finne i 1802. Det var faktisk

en rekke Odd Fellow loger i USA før Thomas Wildey kom med sitt skjellsettende initiativ 26. april 1819. Sett i et historisk lys er det oppsiktsvekkende at Wildey og hans menn stiftet en Storloge allerede 22. februar 1821. Storlogen for Maryland og USA – som var Storlogens første navn – kom altså mindre enn to år etter at den første logen var blitt stiftet. Til sammenligning tok det i Norge 22 år fra den første logen ble instituert, til at landet fikk sin egen Storloge i 1920.

USA var i vekst og omveltning. Ved Uavhengighetserklæringen i 1776 var det tretten stater som var med i det som på nynorsk ble kalt for Sambandsstatane. Nå er det femti. Den amerikanske Storloge skiftet navn flere ganger, og heter i dag The Sovereign Grand Lodge (SGL). Først hadde den ansvar for fire loger på Østkysten. Så fikk den alle de amerikanske statene under sin jurisdiksjon. Etter hvert ble det dannet Storloger i den enkelte delstaten. Dermed ble

Sovereign Grand Lodge en overordnet Storloge for delstatsstorlogene. Da det kom loger og i noen tilfelle Storloger i andre land på det amerikanske kontinentet, ble disse også underlagt Sovereign Grand loge (SGL).

Det verdensomspennende utvikling

I 1868 ble det opprettet en Storloge i Australia med tilliggende områder. Denne Storlogen ble også underlagt SGL. I 1870 kom Odd Fellow Ordenen til Europa og Tyskland. Også de europeiske loger, leire og Storloger ble underlagt SGL.

Egentlig var tiden før første verdenskrig, altså perioden før 1914-1918, den tiden da Odd Fellow Ordenen fantes i flest land i verden. I tiden etter andre verdenskrig skulle spesielt Europa reise seg igjen. Men blant andre Ordenen i Tyskland er fortsatt en skygge av det den tyske Odd Fellow Ordenen var før 1914.

Odd Fellow mynt

Utviklingen av Ordenen i USA er dyster lesning. Det er derimot ikke fortellingen om Ordenen i Norden. Norden er i dag det største området for vekst innen Odd Fellow Ordenen i verden. Etter langvarig arbeid, fikk Europa sin egen storloge – Grand Lodge of Europe – i 24.8.2006.

Den Norske Storloge

For å danne egen storloge var det omkring 1920 noen formelle krav som måtte være oppfylt. Den kommende jurisdiksjonen måtte ha minst ti Odd Fellow loger og minst én Odd Fellow leir. Med perspektivrike og fremsynte ledere som Petrus Beyer, Gustav Olaus Abrahamsen og Samuel Johnson er det vel utenkelig at ikke tanker omkring en egen Storloge har vært i bevisstheten fra første stund. Både i 1898 og i 1908 har dette blitt sett på som et klart ønske. Men spørsmålet ville til enhver tid være: Når kan dette virkeliggjøres?

Verken i Stavanger eller de første årene i Kristiania fra 1908 og fremover har tanken om en egen Storloge blitt aktuell politikk.

Men omkring 1918 skjer det noe gjennom dannelsen av tre Odd Fellow loger. Enda tydeligere blir det da nye tre Odd Fellow loger ble instituert i 1919. Kildene er sparsomme. Men vi kan danne oss en prosesshypotese. Det har sannsynligvis vært tre hovedsynspunkter i virksomhet. Det første synspunktet er de som raskt ville ha en egen norsk Storloge. Det andre synspunktet er det pragmatiske

som sier at Storlogen får komme når den kommer. Og det tredje synspunktet bygger på at dette ikke må gå for fort. Slik jeg leser historien mener jeg at **Petrus Beyer** gjerne ville ha en norsk Storloge. Dermed ville han sette kronen på sitt norske livsverk. Pragmatikeren er **Samuel Johnson** som uvant til ham å være var bekymret for at norske Odd Fellows ikke var «etisk modne» nok. Den tredje som heller ville holde igjen, var **Ingvald Haaland** i Stavanger, senere landets første norskutnevnte Distrikt Stor Sire, og Stor Sire i 1949-1950. Dette er en klassisk beskrivelse av utviklingen av enhver organisasjonsdannelse.

Den danske Stor Sire, Petrus Beyer

Institueringen av Den Norske Storloge

Tett etter første verdenskrig – en tid som la det meste øde – ble 7. august 1920 valgt som dato for institueringen av Den Norske Storloge. Den viktigste formaliteten ved en slik institusjon – som det er ved institusjon av loger og leire – er at Charteret fra «fons honorum» Sovereign Grand Lodge er til stede. Det er jo det som formelt overgir myndigheten til den nye Storlogen. Men amerikanerne var sent ute, eller danske og nordmenn handlet for fort. I alle fall kom ikke Storlogens charter før en god stund etterpå. Den Norske Storloge ble derfor instituert av Stor Sire Petrus Beyer uten at charterbrevet var til stede. Ellers foregikk alt på

foreskrevet måte. Den første norske Storloges valgte og utnevnte Storembedsmenn var:

- Stor Sire Samuel Johnson
- Deputert Stor Sire Gustav Eriksen
- Stor Sekretær Carl Severin Habberstad
- Stor Skattmester Johs. Haavaldsen
- Stor Marsjall Ove Caspersen
- Stor Kapellan Albert Sande
- Stor Vakt I. J. Jensen
- Stor Herold Ansgard Hegrenæs

Det var en mengde gjester fra inn- og utland. Møtet og festlighetene dro så langt ut i tid at møtet ble for kort for å bearbeide alle sakene. Derfor ble det besluttet at et ekstraordinært Storlogemøte måtte finne sted senere på året. Det ble tidsatt til 22. og 23. november samme år. Da kom de nødvendige vedtak på plass. Men dette var ikke nok tid for å bearbeide det nye lovverket. Samuel Johnson

Sam Johnsen

ville ha et selvstendig norsk lovverk som pekte fremover mot det vi i dag beskriver som «en verdibærende orden». Derfor ble det planlagt enda et ekstraordinært Storlogemøte i 1921. Dette ble annullert. Dermed kom ikke det endelige lovverket på plass før ved det ordinære Storlogemøtet i 1924.

Gustav Eriksen

STOR SIRER GJENNOM 100 ÅR

Samuel Johnson
1920–1928

Gustav Eriksen
1928–1936

Johan Middelthun
1936–1949

Ingvald Haaland
1949–1950

Olaf Hallan
1950–1957

Harald Østereng
1957–1962

Håkon V. Ruud
1962–1966

Edgar Otterbech
1966–1970

Arne Espelund
1970–1982

Erik Arnfinn Evjen
1982–1986

Einar Brovoll
1986–1989

Johan Krohn
1989–1994

Oddvar Granlund
1994–2001

Harald Thoen
2001–2010

Morten Buan
2010–

Avfotografering: Arne Glomdal

RÅDSPRESIDENTER

Signe Mohn
1933–1945

Dagmar Halvorsen
1945–1954

Ragnhild Evjen
1954–1958

Olfrid Bockelie
1958–1962

Else Støylen
1962–1966

Ruth Havem
1966–1969

Randi Christoffersen
1969–1973

Reidunn Jargvoll
1973–1977

Margrethe Andersen
1977–1981

Aase Margrethe Vergeman
1981–1985

Guro Marie Lie
1985–1989

Arnhild Evjen Deberitz
1989–1993

Ruth Ingvild Samuelsen
1993–1997

Lillemor (Ragna Marie) Johnsen
1997–2001

Avfotografering: Arne Glomdal

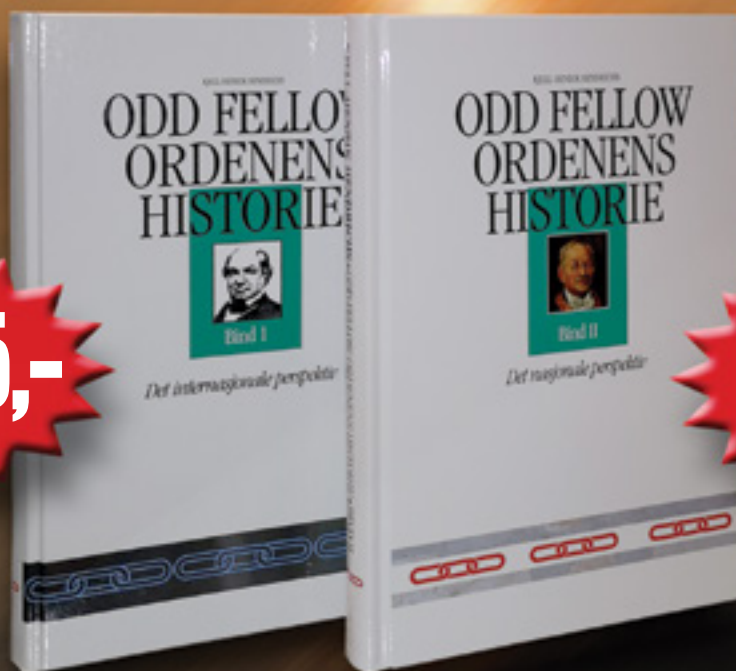
Alle gode ting er 3 ...

330,-

+ FRAKT*

*PRIS BIND 3 KR. 330,- FRAKT KR. 135,- (PR BOK) LAVERE FRAKT
VED SAMSENDING. KJØPES FRA: ODD FELLOW UTSTYR

315,-

+ FRAKT*

375,-

+ FRAKT*

*PRIS BIND 1 KR. 315,- BIND 2 KR. 375. FRAKT KR. 135,- (PR BOK) LAVERE FRAKT
VED SAMSENDING. KJØPES FRA: ODD FELLOW UTSTYR

Samuel Johnson – Stor Sire

Av redaktor@oddfellow.no

■ ***Blandt de store navnene som markeres i Odd Fellow Ordenen, er det en meget sentral skikkelse som burde fått mer oppmerksomhet og heder.***

Stor Sire Sam Johnson

Historien om Samuel Johnson er hentet fra utgivelser av ordenshistoriker Tore Besse Lund Andersen og Storrepr. Trygve Bordvik; Odd Fellow loge nr 25 Sam. Johnson, samt tidligere artikler i DTK. Tekstene er bearbeidet og redigert av redaktor@oddfellow.no. Å gi en fullgod beskrivelse av Samuel Johnson er heller vanskelig. Sam Johnson var så god nordmann som noen og har vært en ruvende skikkelse i norsk samfunns- liv i en tid da den nye selvstendige nasjonen Norge skulle bygges. Sam Johnson er en banebryter for Odd Fellow Ordenen i Norge. Ifølge Sam Johnsons store slektstavle, som er tilgjengelig i Odd Fellow Museet i Oslo, har han røtter tilbake til den første norske Landnåmsmann på Island, Ingolf Arnesson fra Fjalir i Sunnfjord som reiste til Island og tok land i 874.

Alt begynner et sted. En dato. Og så kommer alt dette andre

20. mai 1861

Anton og Decima Johnson ble foreldre til 7 barn, 3 gutter og 4 jenter. Den eldste av disse var Samuel Johnson, født 20. mai 1861 i Kristiania og døde i Oslo 27. september 1928.

Samuel vokste opp delvis i Alvdal og i Trondheim, hvor faren var sogneprest. Faren underviste Samuel i Alvdal frem til 1875 hvor han ble tatt opp på prøve i 6. middel på Katedralskolen i Trondheim.

Folkeskoleloven ble først vedtatt i 1860. Det ga tilgang til undervisning for alle barn. I de lokale styrene var alltid sognepresten skolestyrets leder.

Den høyere skolen ble i 1869 delt opp i et lavere trinn, middelskolen og et høyere trinn som førte til examen artium. Disse lærde skolene var rene gutteskoler. Jentene måtte ta til takke med private pikeskoler med en mer begrenset fagkrets og hadde i utgangspunktet ikke eksamensrett.

Han tok middelskoleeksamen i 1876 som nr. 1 med utmerkelse, og avla eksamen latinartium i 1879 med prae ceteris, (tidligere eksamenskarakter

ved universiteter og høyskoler; svarer til laudabilis cum litteris commendatiis, 'rosverdig med anbefalings-skriv'.)

2. eksamen på middelskolen i 1880 med seks enere og cand. jur. med laud 4 år senere, i 1884. I gymnas-tiden og enda mere i studietiden hadde han privatelever og underviste på Katedralskolen i Trondheim og 1881 som 2. lærer ved Sandefjord

Borgerskole. I tillegg drev han med oversettelsesarbeid i stor stil. Dagen etter sin juridiske eksamen i 1884 ble han konstituert byfogd i Pors-grunn, var en periode i Elverum og i 1886 slo han seg ned på Tynset som overrettssakfører. I 1898 ble han høyesterettsadvokat og i 1899 åpnet han advokatforretning i Kristiania. Han flyttet til Kristiania i 1900 men drev samtidig advokatforretningen på Tynset frem til 1902.

Nasjonalbevissthet

Drømmen om en norsk nasjon, eid av folket, som kan hevde seg ute i Europa. ble framtrepende i siste halvdel av 1800-tallet. I 1860 har Norge lagt bak seg 400 år med dansk styring og er i union med Sverige. Nordmennene er styrt av svensk konge, men har fått smaken på frihet gjennom sin egen grunnlov av 1814. Forfattere, kunstnere og musikere jobber for selvstendighet. Folketoner, eventyr og dialektord blir samlet inn. Mannskor og orkester blir etablert. Den nye nasjonen søkte sin identitet og sjel.

Til grunnlovsjubileet i 1864 (50 års jubileet) skrives «Ja vi elsker» av Bjørnstjerne Bjørnson. Hans fetter Rikard Nordraak komponerer melodien. Dette var hymnen om det selvstendige Norge.

I et brev skrev R. Nordraak: «En sann kunstner bør la seg lede, for feilfri er ingen, men falle til jorden for skarp kritikk, det gjør han aldri. Den stemme jeg har i mitt indre føler jeg er i samklang med Guds, og den kan intet menneske overdøve. Vær ydmyk, men ikke feig og motløs.

Det er i denne setting Samuel Johnsons voksenliv formes.

Sam Johnson var opptatt av en mengde sosiale spørsmål og kastet seg med liv og lyst inn i ordskifter om alt som var oppe i tiden. Han var en glimrende taler og en uredd og kampglad debattant. Han hadde ett humoristisk og slagferdig sinnelag, hodet var fullt av planer og ideer, som han til dels også realiserte gjennom foredrag, bladskrivning og samtaler mann til mann. Han fikk etter hvert en formidabel innflytelse i Østerdalens kultur og næringsliv. Med bakgrunn i en «arbeiderforening» som han stiftet i 1888 for å samle alle tiltakslystne sjeler i Østerdalen, bidro Sam Johnson til aktiviteter. Dette ble grobunn for en utstrakt husflidvirksomhet. Han fikk bygget folkebad, fikk strukket 3-400 km med telefonledninger og anla Elvdal-Tønset Telefonselskab med egen telefonsentral i Nord-Østerdalen, bygget vannverk samt bygget og fikk i gang Tønset Meieri, en dampsg, en trevarefabrikk og bygging av et kalkbrenneri.

I organisasjonslivet var han også svært aktiv. Deltok i bygdesangkorset, leder av Ungdomslaget Fram, etablerte Ungdomsforeningen Breidablikk som ble Østerdal Ungdomslag. Som om dette ikke var nok styrte han folkebiblioteket og bygdebrannkassen.

I det offentlige livet ble han og brukt, ikke så lite heller. Fra 1886 til juryloven trådte i kraft var han fast referent og forsvarer i justissaker i Østerdalen Sorenskriveri. Senere fast forsvarer her i 6 år, deretter til 1901 dommer i meddomsrettsaker samme sted – og hele tiden forsvarer ved lagretten i Hedmark lagsogn. I 1897 ble han utnevnt til formann i en Kgl. kommisjon for storskifte i Tolga, som skulle finne en ordning for grense- og beiteforhold mellom Tolga og Tynset og mellom Tolga og Dalsbygda. Dette var en særdeles tidkrevende oppgave som tok tilsammen to mannsaldre å få ferdig. Om ikke dette var nok, i 1899 til 1900 var han dessuten med i en departemental kommisjon for revisjon av daværende

jordskiftelov og i 1905 ble han formann i Opdal Storskiftekommisjon. En kan ikke si annet enn at Sam Johnson hadde en betydelig arbeidskapasitet og et ukuelig pågangsmot. Sam Johnson var en høyt skattet foredragsholder så vel som i folkeakademiene som i ungdomslagene og i bygdeforeninger langt ut over Kristianias grenser. I forbindelse med sin feiring som 40 års student i 1919 lar han et glimt av sin strålende retorikk komme til syne. Her skriver han blant annet: «Jeg er i stigende grad glad over aldri å være blitt embedsmann, vil nødig tjene ufriheten og formørkelsen, men gjerne komme i statens tjeneste om 300 år, når forhåpentlig både aristokrater, demokrater, bolsjeviker og kvinder er blitt enig om en ting: at ett godt samfunn kun kan bygges blant et flertall av gode mennesker og kun kan skapes av gode mennesker... Enhver må for alvor begynne med seg selv»

Sam Johnson som familiemann

Samuel var en god familiefar og i spøk og alvor hadde han et svært godt forhold til sine 4 barn. Han tok seg alltid tid til å drøfte problemene med dem. Han hadde en egen evne til å gjøre det vanskelige lett forståelig. Men han var bestemt, og slik han hadde sagt det, måtte det være. Med årene ble tonen mellom far og barn mere kameratslig og han var levende interessert i deres fremtidsplaner og deres ve og vel.

Barnas mor, Elisa f. Homboe, var Rebekkaloge nr. 1 Sct. a Sunniva's første Sekretær og hun var Undermester i Rebekkaloge nr. 2 Uranias så sent som i 1920, året før hun døde.

Under ett år etter sin første hustrus bortgang, giftet han seg med enken Olga Helene Lindstrøm i Oslo.

Sam Johnson som organisasjonsmann og Odd Fellow

Alt mens han holdt til på Tynset ble hans interesse for de hemmelige og

Stamhuset, Frimurerordenen, Oslo

lukkede ordener vakt. I 1897 ble han på en av sine mange byturer til Kristiania tatt opp som medlem i Frimurerordenen. I 1902 fikk han IV og V grad og i 1907 fikk han VI grad. Etter 30 års fartstid som Frimurer nådde Sam Johnson å få VIII grad (Høyst Lysende Salomos Betrodde Broder) før han døde i 1928. Det kan nok antyde at han ikke var spesielt aktiv etter hans nye engasjement i Odd Fellow Ordenen.

Den 9. mars 1907 ble 14 kandidater tatt opp i Odd Fellow Ordenen i Kristiania under ledelse av den danske Stor Sire Petrus Beyer. Og en av de 14 var advokat Sam Johnson. De ble alle medlemmer av Loge nr 1 Danmark. Umiddelbart etter innvielsen ble det nedsatt et arbeidsutvalg som deretter konstituerte Odd Fellow Foreningen. Hensikten var å gi Odd Fellow Ordenen et nytt og varig fotfeste i Norge, etter at Loge nr 1 Noreg i Stavanger måtte legge sin virksomhet brakk.

Den nye broderforeningen fikk Sam Johnson som formann. Ut over året 1907 ble der holdt flere åpne møter for å orientere om Odd Fellow Ordens gode hensikter. Den 6. november 1907 orienterte Sam Johnson på et møte de fremmøtte om Odd

Fellow Ordenens grunnprinsipper og her ble ytterligere 6 nye medlemmer vervet. Før året var omme kom ytterligere 5 til, slik at det ble 11 nye kandidater i tillegg til de 14 som ble tatt opp i mars. 18. februar 1908 ble de 11 kandidatene tatt opp i Odd Fellow Ordenen. Den danske Stor Sire Petrus Beyer sto for det seremonielle som deretter med grunnlag i fribrev fra Den Danske Storloge, installerte han Loge nr. 1 Norgesias første embedsmenn med bror Sam Johnson som Overmester.

Alt to dager senere 20. februar var Stor Sire Petrus Beyer og Overmester Sam Johnson i audiens hos Hans Majestet Kong Haakon den 7 for å markere at Odd Fellow Ordenen var etablert i Norge. I over en klokke ble lyttet Kongen med stor interesse til hva de to Odd Fellow representantene hadde å berette. Dermed var listen lagt for at Sam Johnson skulle bli en av de største pådrivere bak etableringen av en lang rekke Odd Fellow- og Rebekkaloger i Norge.

I spissen for en flokk begeistrede brødre reiste Sam Johnson rundt i landet for å inspirere til etablering av nye loger. Før Sam Johnson sin død i 1928 var det etablert 16 Odd Fellow

loger, 1 Odd Fellow leir og 8 Rebekkaloger. Enhver hurtig vekst vil lett medføre stridigheter. Fort ble det konflikter mellom brødrene og grupperinger som håndverkere og akademikere. Slike forhold hadde det vært i England, i USA og i Danmark. Slik ble det og i Norge selv om Sam. Johnson, i ordets beste forstand, var Ordenens fremste såmann. Selv om de fleste Odd Fellows hadde mye å være ham takknemlig for, ble det likevel ikke rent lite uro og ståk rundt den nærmest hyperaktive og kampglade mannen. Om Sam Johnson aldri så mye fulgte opp Odd Fellow Ordenens vekst, er det neppe tvil om at hans arbeidskraft, talemåter og organisatoriske evner falt flere brødre tungt for brystet. Misunnelse og sjalusi kan lede til mangt. Når da til alt overmål Stor Sire Petrus Beyer i ren begeistring utnevner ham til Distrikts Deputert Stor Sire for Norge i 1910, ble det nok for enkelte.

Samuel Johnson merket seg imidlertid kritikken, og takket følgelig nei til å fortsette i embetet. Dermed fikk han roet ned gemyttene noe.

I 1918 var Ordenen vokst til 5 Odd

Kong Haakon VII

Fellow loger og 2 Rebekka loger og Sam Johnson ble igjen utnevnt til DDSS men da var det full enighet blandt logene om utnevnelsen og stridighetene var bilagt. Ordenen var i sterk vekst i Norge, tungvint var det å få embedsmenn fra Danmark til å komme til Norge for installasjoner. Når man så fikk etablert den første leiren, Odd Fellow leir nr. 1 Norge den 2. november 1919, var det klart for å sende en ny søknad til København. Den 1. februar 1920 ble søknad til Den uavhengige Storloge for Kongeriket Danmark om å få instituert Den Uavhengige Norske Storloge sendt. Den 22. juli 1920 var alle formaliteter i orden.

Den 7. august ble Den Uavhengige Norske Storloge instituert og samtidig ble Samuel Johnson innsatt som den første Stor Sire for Odd Fellow Ordenen i Norge.

Samuel Johnson ble renominert og valgt som Stor Sire i 1924 og hadde embete til noen dager før han døde 26. september 1928.

Samuel hadde en sterk lyrisk åre. Alt i barneårene skrev han vers om alt mulig, og gjennom manndomsårene ble det mange dikt. Så vel i glede og fest som i alvorlige og tunge stunder, i familieekretsen og utenfor den, fant han ekte uttrykk for følelser og stemninger. Så skjedde det som så ofte skjer; versekunsten hans havnet i årenes løp

i en gammel koffert. Men, etter at han ble syk i 1925, hadde vanskelig for å snakke og vondt for å gå, men ellers følte seg noenlunde vel og var i godt humør, ble diktene tatt frem igjen. Dermed ble heldigvis et lite utvalg av disse kulturskattene reddet for fremtiden i det han lot dem trykke i “Samuel Johnsons Sange”, Grøndahl & Sønns Boktrykkeri, Oslo, 1928, 77 sider.

Til grunn for versene har, skriver han i forordet, alltid ligget en stor glede over livet og takknemlighet for dets innhold. Kanskje kan denne glede og takknemlighet smitte på en eller annen av leserne.

Sam. Johnson og Rebekkagraden

Like etter at Odd Fellow loge nr. 1 Noreg gjenoppsto i skikkelse av Odd Fellow loge nr. 1 Norvegia, 18. februar 1908, tok Sam Johnson, på kraftig initiativ fra sin hustru Elisa, arbeidet med å innføre Rebekka-institusjonen til Norge. Han reiste til København og fredag 2. april 1909 ble han tatt opp som medlem av Rebekkaloge nr. 1 Caroline Amalie. Ritualet var kjedelig og lite inspirerende og hadde

kun en grad. På anmodning fra Stor Sire Petrus Beyer ble Sam Johnson utfordret til å forfatte et nytt ritual for Rebekkalogene. Han fikk frie tøyler til dette. Sam Johnson satt i gang og ble tidlig overbevist om at Rebekka-gradene måtte speile gradene i Odd Fellowlogene. Han utformet ritualer med innvielse og tre grader. Det er i stor utstrekning det rituale Rebekkalogene bruker i dag, også i Danmark, Sverige og i Europa for øvrig.

Gode Sam Johnson lå ikke på latsiden og alt 18. mai 1909 ble den første Rebekkaforeningen i Norge stiftet, 46 dager etter han selv fikk Rebekka-graden. Og 10 dager deretter ble Rebekkaloge nr. 1 Sct.a. Sunniva instituert med 29 søstre og 3 brødre som medlemmer. Hvem ble den første Overmester? Jo, Sam. Johnson.

Sam. Johnson og de norske Odd Fellow Ritualer

Straks etter at Den Norske Storloge var instituert tok Sam Johnson fatt på å lage et norsk ritual. I Norge hadde en til da brukt de danske ritualene som var skrevet av lyriker Ernst von der Recke. Sam Johnson var og selv en ganske god lyriker og utformet de norske ritualene slik vi kjenner dem i dag, men tett opp til de danske. Et forhold er vesentlig endret eller en tilføyelse som er meget betydningsfull. I Troskapsgradens løfte kom det et tillegg: «Jeg lover at jeg ærlig vil kjempe mot det onde i meg selv». Denne formuleringen finnes ikke i noe annet rituale som var kjent på det tidspunkt. Når det gjelder Kjærlighetsgraden er Sam Johnson helt revolusjonerende. I Danmark var dette Broderkjærlighetens grad, men her endret Sam Johnson det til Den Edle Kjærlighets Grad. I Danmark var det broderkjærlighet ovenfor ordenens medlemmer som var det essensielle. Sam Johnson så klart at skulle Ordenen ha noen eksistensberettigelse som en etisk /humanitær bevegelse enn si en verddiværende Orden i det fremtidige Norge, måtte graden løftes ut av den snevre innadvendte virksomhet og formulerte set-

ningen «Å ville vise broderkjærighet ikke bare mot enhver av Ordenens medlemmer, men overhodet mot min neste som trenger den hjelp eller støtte jeg kan yte». Med dette endret Sam Johnson Ordenen fra å være en gjensidig hjelpeorganisasjon til å bli en organisasjon som globalt arbeider til det beste for hele menneskeheten. De norske ritualene ble etter godkjenning umiddelbart tatt i bruk i Danmark og senere på Island.

Sam. Johnson og NORSK ODD FELLOW BLAD

Etter at Sam Johnson var ferdig med ritualene satt han i gang som et eget privat prosjekt Norsk Odd Fellow Blad. Han var bladets første redaktør. Første utgave kom 1. april 1923 og

siste frem til sykdom innhentet ham 1. oktober 1925. Sam Johnson hadde da store visjoner, men lite penger og han ba meget direkte brødre om annonsestøtte for å finansiere utgivelsen. Da Samuel Johnson ble rammet av sitt første hjerneslag, besluttet Storlogen at bladet skulle overtas av den og være Storlogens offisielle talerør i Norge. Bladet ble sendt til samtlige medlemmer.

Før Sam Johnson gikk inn i Odd Fellow Ordenen drev han en særdeles god og absolutt lukrativ advokatpraksis. Med den arbeidsinnsatsen han la ned i Ordenen for å få den frem til nye medlemmer og forbedre ritualer mv. tok det nesten all hans tid. Advokatpraksisen ble ikke pleiet og

utkommet av den ble mere og mere beskjedent. Etter flere hjerneslag fra oktober 1925 til september 1928 tæret det på Sam Johnsons økonomiske ressurser. Sam Johnson døde ikke rik på gods eller gull, men med meget stor hjertevarme og kjærighet til sine medmennesker. Han var en sann Odd Fellow og ble bisatt 3. oktober 1928 fra Gamle Aker Kirke. Som en siste honnør til en hedersmann bekostet Den Norske Storloge bisettelsen.

På datoen for Den Uavhengige Norske Storloges stiftelsesdag, 7. august, ble det holdt en liten minnestund ved Stor Sire Samuel Johnsons gravsted. Her følger minnetalen som bror Stor Sire Morten Buan holdt den 7. august ved Stor Sire Sam Johnsons gravsted:

Samuel Johnson og Den Norske Storloge

Av Kjell-Henrik Hendrichs

Minneord ved Samuel Johnsons grav – 7. august 2020 – Den Norske Storloge 100 år.

Bror Stor Sire Morten Buan holdt minnetale i anledning Storlogens 100 års jubileum.

Samuel Johnson var en voksen mann da han ble medlem av Odd Fellow Ordenen i 1907. Forholdene Ordenen levde under den gangen var så små at man knapt kunne kalle den for en Orden. Allerede fra de første ukene etter at han ble innviet kom Samuel Johnson i en lederposisjon. Først i broderforeningen som skulle danne ny loge i Kristiania en gang i fremtiden. Så ble han Overmester i den logen som ble overflyttet fra Stavanger til Kristiania i 1908. Deretter ble han Overmester i den nystiftede Rebekkaloge nr. 1 Sct.a Sunniva i 1909. Og i 1910 ble han av den danske Stor Sire Petrus Beyer utnevnt til Distrikts Deputert Stor Sire for Norge i 1910.

Odd Fellow Ordenen er en verdibærer. Disse verdiene er først og fremst å finne i våre ritualer. Samuel Johnson sto for arbeidet med å overføre Odd Fellow Ordenens ritualer fra andre språk til velklin-

En coronabegrenset forsamling ved blomsternedleggelse på Stor Sire Sam. Johnsons gravsted

gende norsk. Dette gjorde han med brødrenes logeritualer og senere med leirritualene. Når det gjelder Rebekkalogens ritualer skapte han et fullstendig nytt rituel univers for søstrene. Dette kom som en verdensnyhet. Ingen Rebekkaloge i verden hadde før Sct.a Sunniva hatt en innvielse og tre logegrader. Og idéskaperen og forfatteren var Samuel Johnson selv.

Det er vanskelig å tro at et visjonært menneske som Samuel Johnson ikke fra første stund har tenkt seg at Odd Fellow Ordenen i Norge skulle få en egen og selvstendig Storloge. Ser vi på hans handlinger viser disse at han har arbeidet mot dette målet allerede fra 1908 og frem til 7. august 1920. Underveis var han i tvil om norsk Odd Fellows hadde vokst frem til en slik etisk modning at en egen og selvstendig Storloge kunne forsvares så tidlig som det faktisk ble. Men da mulighetene viste seg i horisonten omkring 1918, satte han alle krefter inn på at en norsk Storloge skulle etableres. Og det ble den 7. august 1920 og med Samuel Johnson som den første Stor Sire i Norge. Hundre år etter kan vi lettere se Samuel Johnsons egenskaper på en måte som samtiden vanskelig kunne. Her

skal trekkes frem tre som også forklarer Odd Fellow Ordenens suksess, selv med betydelig motstand. Samuel Johnson var visjonær. Han hadde planer og drømmer for Odd Fellow Ordenen som han i mangt må ha vært alene om. Hans likestillingssyn førte til at han ga norske kvinner gjennom Rebekkalogene en rituell likestilling med menn. Det vi i dag tar som en selvfølge, var i 1909 en ganske revolusjonerende holdning og handling. Hadde det ikke vært for ham, er det mulig at europeiske Rebekkasøstre hadde hatt samme rituelle situasjon som Rebekkasøstrene i USA med bare en logegrad. Samuel Johnson var en usedvanlig arbeidskraft. I tillegg til sin advokatpraksis opprettet han en Odd Fellow loge, en Rebekkaloge og drev en omfattende reisevirksomhet over hele landet for å spre informasjon og å drive propaganda for Odd Fellow Ordenen. Dette fortsatte han med i stor stil etter at han ble valgt som Stor Sire i 1920. Samuel Johnson ville omforme Odd Fellow Ordenen i verdimesig retning. Dette gjorde han i betydelig grad gjennom sitt forfatterskap av ritualer, sine mange sanger, sine artikler og sine foredrag. Ved de sentrale veivalgene som Ordenen sto overfor omkring 1925, forelå

to muligheter. Det ene var å forme Ordenen mer som et forsikringselskap, noe som var inn i tiden den gang. Det andre var å gjøre Odd Fellow Ordenen enda mer verdiorientert og fullføre det gamle mottoet om «to elevate the character of Man»

Den Norske Storloge som ble instituert 7. august 1920 var i betydelig grad Samuel Johnsons fortjeneste. Han hadde mange og dyktige medarbeidere. Men også disse så på Johnson som arkitekten, byggmesteren og lederen. En rekke Odd Fellow ledere frem til etter siste krig, så på Johnson som den store inspirator.

Når vi i dag markerer dagen for Den Norske Storloges første hundre år, er det riktig å si at etableringen av Storlogen handler om mannen og verket. Etter Johnsons død i 1928 falt mannen fra. Men verket – Den Norske Storloge og Odd Fellow Ordenen i Norge – står fortsatt og har hatt en bemerkelsesverdig vekst, utvikling og tilpasningsdyktighet. De senere års vektlegging på at Odd Fellow Ordenen er en verdibærer og fordypningen i det rituelle arbeidet både i loge og leir, er det all grunn til å tro at det ville gledet Samuel Johnson dypt og inderlig.

Storlogen 100 år – et intervju med Stor Sire

av redaktor@odd fellow.no

■ ***Stor Sire Morten Buan er overbevist om at våre verdier, etikken og vår form vil stå seg i samfunnet også de neste 100 årene. Men vi må leve i og med det samfunnet vi lever i og det vil kreve endringer. Vi må møte mennesket i søken etter mening der de er og i vår tid.***

Stor Sire, hva betyr et 100 årsjubileum for Ordenen? Hva kan vi bruke det til?

Utvilsomt er det slik at vi ved jubileer tillater oss å stanse opp. Det gir en mulighet til å reflektere over tiden som har gått, hva som har skjedd, hva som er oppnådd og ikke minst forsøke å forstå den tiden hvor Sam Johnson startet på sin kongstanke; å bygge opp Odd Fellow Ordenen i Norge. Selv om det tok tid fra den første loge ble etablert i Norge i 1898 til vi fikk en Storloge 22 år senere, må vi huske at nasjonen Norge var helt i oppbyggingsfasen. Det var uro i Europa og 1ste verdenskrig ødela mye. Midt i dette er det Ordenen bygger sine første grunnstener i Norge.

Samtidig er det også slik at et 100 årsjubileum gjør at man retter blikket framover. I lys av historien reflekterer jeg over hva Ordenen er om nye 100 år. Hva ønsker vi å være og hva skal vi oppfattes å være.

Hvilke tanker gjør du deg i den forbindelse?

Først og fremst stopper jeg opp ved historien om Samuel Johnson, vår første Stor Sire. Han var definitivt en entreprenør som både i og utenfor Ordenen fikk saker og ting til å skje. Han var en gjennomfører på mange vis, men samtidig en

fotograf Arne Glomdal

strateg. For meg er Sam Johnson den som brakte verdiene, etikken, ritualene og likestillingen inn i vår Orden. Sam Johnson skapte en helt ny retning for Rebekkainstitusjonen ved å likestille rituelt de to grenene av vår Orden. Det var og er utrolig framsynt. Dernest at han frigjorde seg fra det amerikanske fokuset på understøttelse, og la til grunn at Odd Fellow Ordenen i Norge skulle være verdibærende, med fokus på etikk, verdier og ritualer.

Når jeg leser om Sam Johnson, så slår det meg hvor framsynt han var. Og hvor opptatt han var av å bygge fellesskap gjennom gode verdier, der toleranse og medmenneskelighet overskygger forskjeller og konflikter. Nå skal det ikke stikkes under en stol at det oppsto konflikter i kjølvannet av Sam Johnsons aktiviteter, men han lot seg ikke stoppe.

Hva er det, slik du ser det, viktigste vi oppnådde ved å bli Den Uavhengige Norske Storloge?»

Igjen vil jeg trekke fram Sam Johnson. Ut fra det charteret som ble gitt til Den Norske Storloge, så Sam Johnson muligheter til å utvikle en uavhengig Odd Fellow Orden for Norge.

European Youth Tour 2019

Gjennom ritualene og lovverket, skapt en organisasjon som var tilpasset det samfunnet som Ordenen skulle virke i. Den uavhengigheten gjorde at Sam Johnson endret Ordenens retning dramatisk. Fra å være en Orden som primært skulle være en støtte for sine medlemmer økonomisk, til å bli en Orden hvor verdier, etikk og fellesskap var det førende. Sam Johnson utfordret både svensk og dansk holdning til både det etiske og ikke minst hva gjaldt Rebekkainstitusjonen. Men dette kunne han gjøre ut fra det mandatet som charteret og lovene ga mulighet til. Det å være fristilt og uavhengig ga rom for forbedringer og tilpasninger.

Jeg synes det er fascinerende å gå inn i denne historien og se hvilket handlingsrom Sam Johnson tok i den tiden han var virksom. Han gikk definitivt sine egne veier – en ny vei for Ordenen. Bistandsdelen ble nedtonet til fordel for verdier, etikken og menneskesyn. Det bekrefter, for meg, at Sam Johnson forsto det samfunnet han var en så sterk del av og at hans kongstanke om hva Ordenen skal være, skulle realiseres.

Hva er Storlogens oppdrag?

Storlogen har i tråd med charterets bestemmelser, et overordnet ansvar for Odd Fellow Ordenens virksomhet i den jurisdiksjonen man er tildelt. I vårt tilfelle - Norge.

Storlogen må stake ut kursen, lede utviklingen og motivere og støtte alle enheter til å møte dagens og morgendagens utfordringer som Orden. Det er også viktig å forstå at Storlogen skal overvåke og bevare Ordenens verdisyn, ritualer og etikk. En Storloge skal være som en «hub» – et kunnskapssenter og en læremester.

Jeg mener også at Storlogen har overordnet ansvar for å ta Ordenen inn i vår tid. I forståelse av at man må tilpasse Ordenen på en måte som gjør at vårt verdisyn, våre etiske belæringer og våre ritualer beholdes,

European Youth Tour 2019

men at vi justerer måten vi ellers driver ordensvirksomheten på. Storlogen er jo det samlende punktet for alle enhetene, loger og leir.

Det er vanskelig å snakke om Storlogen uten å mene Stor Sire. Hva er Stor Sires oppdrag?

Vi må først av alt forstå at Odd Fellow Ordenen ikke er en forening eller en klubb. I tillegg til at vi er en verdibærende Orden, er vi også tradisjonsbærer. Vårt fellesskap er bygget opp på gjensidig respekt og tillit, der høytid og respekt for våre embedsmenn, og våre søstre og brødre, ivaretas på en spesiell måte. Det er et av våre særtrekk.

Stor Sire er jo den øverste leder og som sådan den øverste representant for Odd Fellow Ordenen i Norge. Stor Sire er et symbol, Stor Sire er øverste ansvarlige og Ordenens rituelle leder. Gjennom vår tradisjon er derfor Stor Sire et sterkt symbol på hva vi som orden ønsker å bli oppfattet som. Stor Sire er Odd Fellow Ordenen.

Det er særegent og har noen trekk i seg som, for utenforstående, kan synes gammelmodig og rart. Men jeg tror vi skal ta vare på denne sære-

genheten, samtidig som vi alltid skal minne oss på at det er embedet som avkrever respekten.

I dag vil Stor Sire ha ansvar for å oppfylle de planer og vedtak som gjøres på Storlogemøte i et fellesskap med de øvrige valgte Storembedsmennene. Ansvaret for at Ordenen utvikler seg i den retning Storlogemøtet har besluttet og med de rammene som er blitt gitt i karakteret og lovverket.

Hvis du tar en titt i bakspeilet, hvilke saker ser du på som de viktigste sakene Storlogen har besluttet?

Slik jeg ser det, er det store veiskillet Sam Johnsons kongstanke om at Odd Fellow Ordenen skal være en verdibærende Orden og ingen selvhjelpsforening for gjensidig understøttelse. Det er en fundamental endring i vårt arbeidssett og fokus i forhold til vår opprinnelse i USA. Også hans fokus på Ordenens holdning til at medmenneskelighet ikke stopper ved Ordensmedlemsskap, men gjelder alle mennesker, uavhengig, i hele verden.

Den andre store og viktige endringen, kom med likestillingen av Rebekka og Odd Fellow hva gjelder det rituelle arbeidet. Å gi Rebekkainstitusjonen innvielsesgrad og tre utviklingsgrader var på den tiden nesten

revolusjonerende. Og her var Norge et foregangsland. Ingen over og ingen ved siden. De norske ritualene for Rebekka er utgangspunktet for gradarbeidet i hele Europa.

Også den organisatoriske likestillingen er en sak som er viktig. Full likestilling og krav om at minst 50 % av valgte Storembedsmenn skal være kvinner. Videre at Stor Sire kan velges både blant Rebekkasøstre og Odd Fellow brødre.

Videre mener jeg at det har vært avgjørende at vi har stått støtt i vår tradisjon hva gjelder etikk, ritualer og høytid. Samtidig som vi har gått fra å være hemmelig, til lukket og nå som en verdibærende, etisk orden. Jeg tror det har vært viktig å åpne oss opp for verden utenfor. At vi har gått fra å være innadvendt til å ta en mer utadvendt holdning til samfunnet rundt oss.

Det har gjort at våre medlemmer kan være stolte over å være en Odd Fellow. At vi tør si tydelig at vi tilhører en Orden som Odd Fellow Ordenen. Og at vi kan påvirke vårt nærsamfunn med gode holdninger og et positivt menneskesyn.

En åpnere holdning til samfunnet rundt, er en forutsetning for å skulle være en verdibærer i samfunnet.

Og hvor ser du at vi bør komme de neste 100 årene? Hva bør Ordenen ha oppnådd?

Det er jo ikke så enkelt å spå om fremtiden. Men samtidig er det jo lov å håpe. Jeg håper at vi framstår som et attraktivt fellesskap hvor vi leverer det vi skal være. At vi fortsatt er annerledes, at vi er et sted der det er rom for refleksjon og ettertanke, et pusterom i hverdagen som gir hver enkelt bror og søster trygghet, fellesskap og et positivt menneskesyn.

Jeg håper at ritualene og budordene står seg og at vi kommunisere disse inn i vår tid. Jeg minner igjen om

Sigrid Undset sine uforglemmelige ord:

«Ti sed og skikk forandres meget, alt som tidene lider, og menneskenes tro forandres og de tenker annerledes om mange ting. Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.»

Så mitt håp for de neste 100 årene er at vi kan beholde vårt etiske fokus, beholde høytiden i våre møter og bære det beste i våre tradisjoner videre. Og ikke minst at vi som Odd Fellows lever som vi lærer.

Det har vært noe diskusjoner rundt demokratisering av Ordenen. Betyr det at Ordenen er udemokratisk?

Ja, det er tatt til orde for en demokratisering i Ordenen. Men først vil jeg påstå at vi er en demokratisk organisasjon. Vi velger våre ledere, vi vedtar våre lover og vi avholder Storlogemøter der delegatene fra hvert distrikt over hele Norge avgir stemmer fritt etter egen overbevisning. Også i loger og leire er det slik at man velger sine øverste embedsmenn og -kvinner.

fotograf Bjørn Ove Holmberg

Om det er demokratisering at embedskollegiene har en større rolle i form av å ta mer aktivt del i beslutninger, da støtter jeg det. Det er uheldig om lederen blir eneveldig. Men det må ikke gå på bekostning av de rammer som settes i våre ritualer og i det seremonielle. Vi må beholde våre særegenheter, men kan justere på hvordan man, med stor fordel, tar del av et kollegiums samlede kunnskap og erfaring.

Jeg tror også at vi må leve mer i tråd med de forventninger medlemmer har til å få delta med sine synpunkter. Vi må legge grunnlaget for en mer dialogbasert måte å ta beslutninger på.

Å formalisere lederteam er positivt. Alle må være meningsberettiget og bli hørt. Men det er fortsatt en som har myndigheten til å beslutte. Og slik må det være.

Du har nå innehatt vervet som Stor Sire i vel 10 år. Det nærmer seg slutten på din 3dje periode. Hva vil du si har vært det viktigste du har gjort i denne perioden?

Når jeg ytret ønske om å gå på som Stor Sire for en tredje periode, hadde det sin bakgrunn i mitt ønske om å kunne fullføre min kongstanke, det som var min motivasjon til å stille til valg som Stor Sire første gang, å gjennomføre kunnskapsløftet.

Både etableringen av Norsk Odd Fellow Akademi og ikke minst tanken om lederskap i Ordenen, som ble til Den gode Overmester-prosjektet, er to viktige milepæler i min «regjeringsstid». NOFA med fokus på etiske og verdibærende studier, er blitt en suksess. Vi har nå 9 regionale akademier med mange aktive medspillere. Vi gjennomfører symposier hvert år (unntatt Storlogemøteåret) med større og større deltakelse. Det er definitivt en del av min kongstanke.

Så mener jeg at jeg har bidratt til å minske avstanden mellom enhetene og Storlogen. Nærhet gjør oss tryggere og bedre i stand til å finne felles løsninger. Det skal være enkelt å ta en telefon til Stor Sire.

Jeg ser også tilbake på arbeidet som er gjort med leirinstitusjonen. Både det å gi leiren et fullstendig revidert univers for sitt arbeid, og for det rituelle arbeidet som er gjort for leiren. Og at det hele er forankret i vår tradisjon og historie.

Jeg er også stolt over å ha løftet Odd Fellow Ordenen som en verdibærende Orden. Ikke minst ved 200 års jubileet og boken «Verdier i vår tid», skapte vi stolthet og et fokus på vår Orden som verdibærer. Jeg mener også at vi gjennom feiringen av 200 års jubileet klarte å skape stolthet

over hele landet for Odd Fellow Ordenen og arbeid i Ordenen.

Hva er dine drømmer for Ordenen på kort sikt og på lang sikt?

Først og fremst handler det om mennesker. Vi som er Odd Fellows i dag og i fremtiden må sørge for at målet alltid må være

å gi hver søster og bror et godt utbytte av å være en Odd Fellow og at de trives og føler en tilhørighet til fellesskapet.

Først da vil vi klare å utgjøre en forskjell i samfunnet.

Så håper jeg vi er i stand til å forvalte arven vi har, på en god måte. At våre tradisjoner, ritualer og symboler behandles med respekt og høytid. At vår etiske stamme består av gjensidig respekt, toleranse, medmenneskelighet og fellesskap.

Jeg håper og tror at Odd Fellow Ordenen er en samfunnsaktør som respekteres for sine verdier og etiske holdninger. Og likt med den tiden Sam Johnson var som mest aktiv, håper jeg at om 100 år er Odd Fellow Ordenen anerkjent som den samfunnsbygger vi ønsker å være.

Representanter fra Den norske Storloge på det europeiske Storlogemøte i Bern, Sveits i 2019.

Odd Fellow Utstyr følger med...

Av redaktøren / foto: redaksjonen

Tom-Erik Pettersen har ansvar for Odd Fellow Utstyr og sørger for å følge med i tiden. Denne gangen har han fått tak i munnbind og disse selger som bare det. I skrivende stund har han plassert en ny ordre for levering så fort som mulig. Bilde av redaktøren med munnbind.

I tillegg har det kommet inn flere nye produkter av tiden – blant annet kortholdere for skimmings sikre bank- og kredittkort.

Hvem har ikke stått foran handle-
vognene og
manglet den
riktige mynten.
Da har vi fått
vår egen mynt.

Odd Fellow utdeling av forskningsmidler

Kjempecellearteritt: forekomst, kreftisiko og dødelighet

Lene Kristin Brekke disputerte 11.06.20

for Ph.D.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "Giant cell arteritis in western Norway 1972-2012. Incidence, survival, risk of cancer and causes of death." Dette doktorgradsarbeidet mottok økonomisk støtte fra en rekke bidragsytere, deriblant Odd Fellow Medisinsk-vitenskapelige forskningsfond. Doktoranden takker hjerteligst for støtten! Kjempecellearteritt er en systemisk vaskulitt (revmatisk betennelsessykdom i blodkar) som nesten utelukkende affiserer mennesker over 50 år. Den er ikke blant de vanligste sykdommer, men like fullt en viktig alternativ diagnose å vurdere når eldre blir syke. Norge er blant de landene i verden som har høyest forekomst av denne sykdommen. En fryktet komplikasjon av kjempecellearteritt er blindhet som kan oppstå når betennelse angriper blodårene som forsyner øyet. En annen komplikasjon er utposning eller ruptur av hovedpulsåren som også kan angripes av kjempecellearteritt. Det finnes begrensede behandlingsalternativer, og nåværende standardbehandling (kortikosteroider) kan gi alvorlige bivirkninger. Sykdomsbyrden og kostnadene knyttet til kjempecellearteritt estimeres derfor å være økende, til dels pga økende antall eldre i befolkningen.

I Brekkes doktorgradsarbeid undersøkes forekomst, kreftisiko, dødelighet og

dødsårsaker hos pasienter diagnostisert med kjempecellearteritt i Helse Bergen i perioden 1972-2012. Studien omfatter drøyt 800 pasienter og over 2500 matchede kontrollindivider for sammenligningsgrunnlag.

Avhandlingen viser at forekomsten av kjempecellearteritt økte i perioden 1972 til 1992, men flatet deretter ut. Forekomsten er 2-3 ganger høyere hos kvinner enn menn, og forekomsten øker med alderen inntil 80-års alder. Langtids-overlevelse og kreft-risiko for pasientene i studien var sammenlignbar med kontrollindividenes overlevelse og kreft-risiko. Derimot viser

resultatene at risikoen for død forårsaket av hjerte/kar-sykdommer og infeksjoner var høyere hos pasientene med kjempecellearteritt sammenlignet med kontrollene. Resultatene fra studien kan øke bevisstheten om sykdommen kjempecellearteritt, og understreker viktigheten av å kontrollere kardiovaskulære risikofaktorer hos disse pasientene. Dette kan få betydning for fremtidig utvikling av denne gruppens sykdomsbyrde og overlevelse.

Personalia: Lene Kristin Brekke (f. 1976) tok medisinsk embetseksamen ved Universitetet i Newcastle, Australia i 2002. Hun ble godkjent norsk spesialist i revmatologi i 2013 og arbeider som overlege ved Revmatologisk avdeling, Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus. Ph.D.-graden utgår fra Klinisk Institutt 2, Universitetet i Bergen. Veiledere: Clara G Gjerdal, Bjørg-Tilde S Fevang og Andreas P Diamantopoulos.

En annerledes sommer

Foto: Tove Borglin Graven

■ **Mange opplevde nok en annerledes sommer i år. Det ble ferie i Norge. Og mange benyttet anledningen til å nyte ferienorge fra motorsykkelen.**

Her har vi Odd Fellow Riders fra Kongsvinger som tar en liten stopp i Grimstads flotte Ordenshus. Arild Borglin Graven og Stefan Grønnerud fra Odd Fellow loge nr. 67 Castrum var på tur med sine respektive, Tove Borglin Graven og Oddhild Grønnerød fra Rebekkaloge nr. 132 Dronning Sophie.

Nettmøter i Rebekkaloge nr 65 Teresa

Da beskjeden kom fra Storlogen i mars om at Ordenen la ned møtevirksomhet frem til 15. august 2020, kom dette ikke som en overraskelse. Det som var overraskende var informasjonen vi fikk samtidig, at vi kunne ha nettmøter, samt en grundig veiledning i bruk av Teams for OF medlemmer! Virkelig godt jobbet av Storlogen!

Og jeg må uansett innrømme at min første tanke som OM etter å ha lest alt nøyte var: «Nettmøter – det skal vi i vertfall ikke ha!». Og så gikk ukene ..

Først mistet vi arbeidsmøte med Søsterskilling 16. mars 2020

Så mistet vi planlagt Venneaften sammen med Odd Fellow loge nr. 20 Fridtjof Nansen hvor vi skulle hatt besøk av en journalist fra Magasinet i Dagbladet 2. april 2020

Og så mistet vi arbeidsmøte med foredrag om Stortingsgaten 28 av Petter Knudsen 16. april 2020

Og i april dagene 2020 var min overbevisning blitt til: «Nettmøter – det skal vi i hvertfall ha!»

Og på vårt første nettmøte 30. april 2020 hadde vi arbeidsmøte til ære for Eks Storrepresentant Eva Tross Hemstad som denne dagen skulle fått sin velfortjente 40 års veteranjuvel. Hovedtaler denne dagen var vår nye veteran med etisk post om «Troskap»!

Vårt andre nettmøte hadde vi 7. mai hvor vi skulle hatt forfremmelse til DHSG for 4 søstre. Etisk post denne dagen var om «Kjærlighet og Sannhet» ved en «fersk» søster av DHSG, Barbro Lugnfors og søster Kapellan Amalie Sveinsbø.

Vårt tredje nettmøte hadde vi 4. juni og dette var vårt sommermøte. Vi hadde små samlinger rundt om hos Teresasøstre og menyen var som vanlig, reker og hvitvin med gode kaker og kaffe etterpå. Bekledningen var sommerlig og hattene var også på plass. Dagens høydepunkt var sommertale ved søster UM Mona Fallentin. Etter sang og taler på Teams nøyte vi hverandres selskap og god mat og drikke i små grupper med godt smittevern.

Og så kom høsten – alt var planlagt for fysiske møter, men sånn ble det ikke. Så torsdag 3. september hadde vi vårt 4. nettmøte på Teams og nå begynner vi å bli gode på Teams. Skru av og på høyttaler og sånt går nå nesten av seg selv og de fleste logger på uten hjelp. Søster Sekretær Bente Irene Johannessen har vært fantastisk flink til å tilrettelegge med egen kanal for OF for å ivareta personvern hensyn, samt gi støtte og opplæring til de som har trengt det. Søstre på over 80 år er faste gjester på Teams-møtene og de er så stolte og glade over å få være med på noe nytt. Uten medlemskap i Ordenen hadde de aldri fått oppleve et Teamsmøte.

Hovedtema på møtet 3. 9 var planer fremover og alternativene vi tenker oss, samt innføring i Demokratiseringsprosessen for Ordenen ved Storrepresentant Bodil Knudsen. Vi gjennomførte også Søsterskilling med trekning av gavekort på blomster, mat og vin til glade vinnere!

Vi har vært fra 34 til 59 på nettmøtene våre så langt

Norsk Odd Fellow Akademi Innland ble instituert

Av Solveig Nilsen, Eks OM Loge nr 13 Ruth / Foto: privat

■ *Selv under rådende forhold, ble NOFA Innland instituert i Ordenshuset på Hamar, søndag den 23. august 2020. Dermed er nok et regionalt akademi på plass.*

Under ledelse av Preses, Stor Sire Morten Buan, ble seremoni for instituering av Regionalt Odd Fellow Akademi gjennomført.

De tilstedeværende vedtok at navnet skulle være Norsk Odd Fellow Akademi Innland. Statuttene ble likeledes godkjent.

Følgende ble så valgt til rådsmedlemmer av NOFA Innland:

*Leder: Fung. Eks OM Lars Erik Hermansen,
Odd Fellow loge 35 Heidmork*

*Sekretær: Fung. OM Randi Løviknes,
Rebekkaloge 108 Kirsten Flagstad*

*Kasserer: Eks. OM Nils-Leif Nilsen,
Odd Fellow loge 37 Voluntas*

*Medlem Eks. DSS Bjørg Hoel,
Rebekkaloge 21 Maud*

*Medlem OM Stein Owesen,
Odd Fellow loge 37 Voluntas*

*Medlem UM Wenche Owesen,
Rebekkaloge 128 Sarah*

I sin tale til forsamlingen, understreket Preses Ordenens verdibærende målsetting og at akademiets oppgave ligger i å forsterke våre felles mål.

Ytterligere 3 medlemmer ble så tatt opp i NOFA Innland før leder i Rådet for NOFA Innland, Eks OM Lars Erik Hermansen kunne lukke møtet.

Kvinnene ved brønnen - et sekel under Den norske Storloge

av redaktor@oddfellow.no

■ ***Rebekkarådets tilblivelse og betydning for utviklingen av Den uavhengige Norske Storloge, står intet tilbake for hva mennene avstedkom. Kanskje tvert i mot. Og ofte «til tross for» i stedet for «på grunn av».***

Få, om noen, kjenner Rebekkainstitusjonens historie så godt som Eks Storrepresentant Torill M. Evjen Solli. En Rebekkasøster som hele sitt liv har levd med Ordenen i sin familie og som 21 år gammel ble innviet i Rebekkaloge nr. 2 Urania. Torill M.E. Solli har hatt de fleste embeder gjennom tidene. Som ansatt i Rebekkarådet og fra sammenslåingen, i Kanselliet, har hennes kunnskap knyttet til Rebekkainstitusjonen vært uvurderlig. Og når i tillegg hennes mor, Arnhild Evjen Deberitz, var Rådspresident fram til 1993, hennes «momo», Ragnhild Evjen, var Rådspresident på 50-tallet og hennes onkel, Erik A Evjen, Stor Sire, så forstår vi at dette har vært en stor del av Torill Sollis liv. Hva er da mer naturlig enn å ta en prat med Torill og høre hva hun kan fortelle. Det er bakteppet for artikkelen. Men ord og karakteristikker står for redaktørens regning.

Sam Johnson har hatt stor betydning for Rebekkainstitusjonens framgang. Da Rebekkainstitusjonen fikk innvielsesgrad og 3 læregrader, skapte han en rituell likestilling i Ordenen. Noe som la grunnlaget for Rebekkainstitusjonens vekst i Norge og ute i Europa.

Arven etter Sam Johnson ble videreført av dyktige kvinner. En av de mest markante historiske i så måte, er Rebekkarådets første Rådspresident, Signe Mohn.

Signe Moen

Hun ble innviet i Rebekkaloge nr. 1 Sct.a Sunniva allerede 35 år gammel i 1912, og markerte seg snart som en av de ledende personlighetene innen Ordenen. Hun omtales meget positivt

som en kvinne med mange strålende egenskaper, en flott personlighet. Det sies at hennes framtoning bidro sterkt til at Ordenen fikk god framdrift i en nybrottsstid. I sin minnetale ved Signe

Mohns bære, uttrykte Spesial Deputert Stor Sire for Rebekkainstitusjonen, Ansgar Hegrenæs, følgende:

«Signe Mohn var for Rebekkalogene hva avdøde Stor Sire Sam Johnson var for Odd Fellow logene, en beåndet ildsjel som- når oppgavene meldte seg- ytet sin personlige innsats både i administrative gjøremål som utad i Ordenens sosiale godgjør- enhetsarbeid.

Alltid var hun forrest i rekkene når det gjaldt å hevde Ordenens tradisjoner og høye idealer og sa ubarm- hjertig sin mening når det var noe som, etter hennes mening, ikke holdt mål. Men til like varm og mildt fant hun fram til Ordenens indre kjerne og utviklet og fremelsket den hjerte- varme som skal prege oss alle i all vår ferd.»

Signe Mohn ble i 1933 valgt til Rebekkarådets første Rådsresident, et embedet hun hadde helt fram til 1945. Signe Mohn døde 25. november 1946 og ble gravlagt allerede 28. november i Det nye Krematorium, Oslo, under stor deltakelse fra Den norske Storloge, Rebekkarådet og søstre.

Ragnhild Evjen

Den neste Rådsresidenten var *Dagmar Halvorsen*. En myndig og mektig dame, i datidens betydning. Hun visste hvor skapet skulle stå og sa tydelig ifra. Hennes framtoning gjorde at hennes embede ble endret av Storlogen fra Rådsresident til Rådsformann. Det var tydelig at de ledende mennene ikke satte like stor pris på Dagmar Halvorsens gjøren og laden.

Etter noe turbulente tider, roet alt seg når Rådsresident Ragnhild Evjen ble instituert. Embedstittelen var gitt tilbake. «Momo» var først og fremst husmor og hustru, men samtidig en god leder. Og hun fikk aksept for sitt store engasjement i Ordenen. Hennes mann var frimurer og støttet sin hustru på alle måter i hennes viktig gjerning. Hennes milde vesen bidro i stor grad til en fredelig sameksistens.

Så følger de på, *Oldfrid Bockelie*, frk. *Else Støylen* (søster til biskop Støylen), *Ruth Havern*, *Randi Christoffersen* og *Reidun Jargvoll*.

Rådsresident *Margrethe Andersen* startet opp en viktig aksjon i Rebekkalogene. Det handlet om å finansiere en hjertemaskin for barn født med hjertefeil. Maskinen skulle stå på Rikshospitalet, som jo var det sykehuset som alle landets «blue babies» ble sendt til. Hennes engasjement gikk så langt at hun pantsatte sitt private hjem for å få finansiert hjertemaskinen. Den var i bruk i mange år på Rikshospitalet og ble deretter gitt til et utviklingsland i Afrika.

Etter dette kom *Aase M. Vergeman* etterfulgt av *Guro M. Lie*, en sterk, dyktig og kunnskapsrik leder for Rebekkainstitusjonen. Hun var en «stålhand i silkehanske», en meget bestemt og klar leder. Men med evnen til omtanke, mildhet og romslighet når det behøvdes.

Etter Guro M Lie kom *Arnhild Evjen Deberitz*, en mild, samarbeidsorientert og godt likt leder. Hun samar-

Guro M. Lie

beidet meget tett og godt med Stor Sire Johan Krohn og i fellesskap fikk de på plass Distriktsrådene som en viktig plattform for samarbeid og kommunikasjon.

De siste to Rådsresidentene før full organisatorisk sammenslåing av Den

Arnhild Evjen Deberitz

norske Storloge og Rebekkarådet, var *Ruth Ingvild Samuelsen* og *Lillemor Johnsen*. Begge disse arbeidet tett med Stor Sire Oddvar Granlund med organisasjonsform og utvikling i forbindelse med full organisatorisk likestilling mellom Rebekkainstitusjonen og Odd Fellow Ordenen.

I hele perioden fra starten og fram til 1990 var Rebekkainstitusjonen helt underlagt Den norske Storloge. Intet brev, intet vedtak i Rebekkarådet ble sendt ut før det var godkjent av Spesial Deputert Stor Sire for Rebekkainstitusjonen, som var mann og som var Stor Sires utvalgte. Og ofte var det slik at saker som Rebekkarådet hadde vedtatt, ble nedstemt i Storlogemøtene hos brødrene.

Så likestillingsspørsmålet som ble drevet fram mot 2001, var til tider kontroversielt og møtte motstand. Uten sterke og samarbeidsvillige Rebekkasøstre, hadde det arbeidet vært langt vanskeligere. Og uten nødvendig framsynthet fra Stor Sire, ville nok full likestilling fortsatt kunne være en kampsak.

I dag er det heldigvis slik at det er full likestilling mellom Ordenens to grener. Stor Sire kan være Rebekkasøster eller Odd Fellow brødre. De valgte embedene er fordelt 50/50. Og utvilsomt har det bidratt til utvikling, framgang og godt lederskap. Men vi må fortsatt vente på den første kvinnelige Stor Sire.

Den siste Rådspresidenten Lillebor Johnsen

TRENGER DU NY LIVKJOLE

ELLER NYTT
LOGEANTREKK?

Jakke, benklær og sort vest.
kun kr 2790,-
(+ porto og oppkravsgebyr)

Jakke, benklær og sort vest.
Skjorte, hvit sløyfe og hvite
bukseseler.
kun kr 3640,-
(+ porto og oppkravsgebyr)

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på beste tilgjengelige materialer i 45 % ull og 55 % polyester.

Vi leverer i str.:
46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58.
Kort leveringstid med full bytte- og returrett.

Bestill på www.livkjole.no

- 24 timers ordreteltelefon:
62 52 86 66
- E-post:
post@livkjole.no
- Post:
Livkjole.no, Postboks 6,
2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISTE KUNDER

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2020.
TLC All rights reserved. TLC Postboks 6, 2301 HAMAR

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11014
Feste for nåler,
19cm
Kr 229,-

Art.nr: 11112
Nøkkelring/
Handlevognmynt
Kr 42,-

Art.nr: 11085
Pashmina-sjal
Kr 525,-

Art.nr: 11102
Handlenett
m/kjedeledd
og gildelås
Kr 120,-

Art.nr: 11058
Damehansker
i skinn
Kr 290,-

Art.nr: 11089
Kjedeleddnål
m/stener
Kr 205,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

Menneskerettighetene og Odd Fellow Ordenen

av Rådssekretær NOFA Hans Emil Ratvik

■ **Er det et verdifelleskap mellom FNs menneskerettigheter og Odd Fellow Ordenen? Hvordan kommer det til uttrykk, og kan vi bruke det til noe?**

USAs representant i utkastkomiteen i FN, Rebekkasøster Eleanor Roosevelt, holder opp et ferdig eksemplar av Verdenserklæringen for menneskerettigheter. Foto: UN Photo.

En skal ikke lete lenge for å finne fellesskapet, allerede i menneskerettighetenes artikkel 1 heter det: Alle mennesker er født frie og like i verdighet og rettigheter. De er utstyrt med fornuft og samvittighet og bør handle mot hverandre i brorskapets ånd. «...handle mot hverandre i brorskapets ånd», slik kan også den gylne leveregel, vår altruistiske bunnplanke, uttrykkes.

Men først litt om menneskerettighetenes bakgrunn, historie og hva de faktisk betyr i dagens internasjonale samfunn. 10 desember 1948 vedtok FN «Verdenserklæringen om menneskerettighetene». Erklæringen består av 30 artikler som ber medlemslandene om å oppfylle innbyggernes grunnleggende rettigheter. Hvert medlemsland har ansvar for ikke å forskjellsbehandle

mennesker på grunn av rase, farge, kjønn språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonale eller sosial opprinnelse, eiendom, fødsel eller andre forhold. Retten til den frie tanke, tro og ytring, arbeid, helse og velferd hører også til de anerkjent viktigste menneskerettighetene.

Det historiske bakteppet for både FN og menneskerettighetene var blant annet den 2. verdenskrig og de grusomheter som ble utrettet mot menneskeheten, og den systematiske tilintetgjørelsen som var rettet mot flere minoriteter, som for eksempel jøder, homofile og romfolk.

Men tankene om menneskerettigheter går enda langt tilbake i tid. Antikkens filosofer hadde et menneske-

syn som hevdet at alle har fornuft og samvittighet. Derfor burde det finnes "naturlige lover" som skulle gjelde for alle mennesker.

På 1700 tallet ble menneskerettigheter formulert i skriftlige dokumenter både i England, Frankrike og Amerika. Særlig kjent er den franske menneske- og borgerrettighetserklæringen fra 1789, som igjen hentet inspirasjon fra den amerikanske uavhengighetserklæringen fra 1776. Flere stater fulgte i samme spor, og etter hvert fikk mange land menneskerettigheter i sine lover, blant annet Norge med grunnloven av 1814. Men enda var ikke rettighetene universelle, det vil si at de gjaldt for alle mennesker over hele verden. Det skjedde først da FN ble etablert etter den andre verdenskrig, og altså vedtok

«Verdenserklæringen om menneskerettighetene». Den gjelder for alle medlemsland.

Verdenserklæringen og oss

Som medlemmer av Odd Fellow Ordenen er vi forpliktet av Ordenens formål slik det kommer til uttrykk i Lov for Loger § 1-1: «Å utbre vennskapets – kjærlighetens og sannhetens grunnprinsipper blant menneskene, å undervise dem i kjærlighet til Gud og deres neste, og lære dem at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling for at hver enkelt etter evne kan bidra til menneskenes forbedring og fullkommengjørelse.»

Vår forpliktelse etter logeloven er universell, den skal gjelde blant menneskene. Det er ikke tatt forbehold av noen art, hverken overfor farge, kjønn, religion, nasjonalitet eller etnisk herkomst. Slik vår forpliktelse om å utbre vennskapets, kjærlighetens og sannhetens grunnprinsipper blant menneskene er universell, er også FNs Verdenserklæring om menneske-

erettighetene universell.

Menneskerettighetene er de grunnleggende krav til individets stilling uansett rettssystem. Deres formål er å beskytte det enkelte individ mot overgrep fra stater og privat maktutøvelse.

Den gylne leveregel og menneskerettighetene

Vil du selv vernes av menneskerettigheten er du også forpliktet til å arbeide for at andre mennesker skal vernes av de samme rettighetene. Slik kan den gylne leveregel utformes om menneskerettighetene.

Jeg vil påstå at det er et klart verdifelleskap mellom Verdenserklæringen om menneskerettighetene og Odd Fellow Ordenen. Verdifelleskapet ligger i å gi alle mennesker i verden de samme muligheter og rettigheter, og at vi som medlemmer av Odd Fellow Ordenen også er forpliktet av dette.

Et klokt hode har formulert følgende: «Som menneske er du avhengig

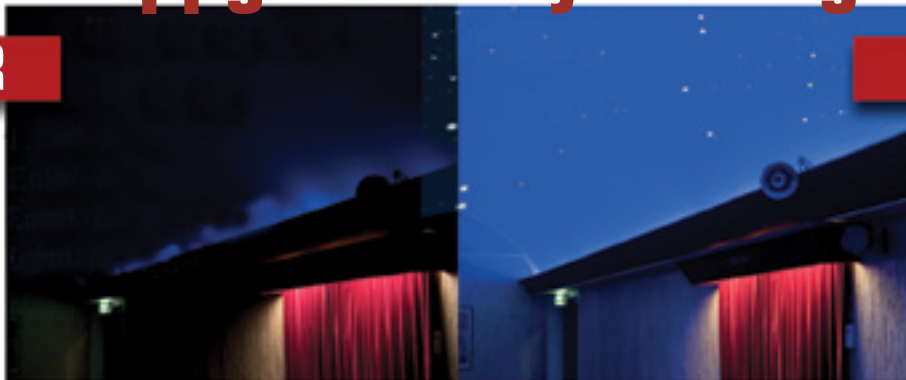
av andre. Du holder også selv litt av andres liv i dine hender. I dette ligger både makt og ansvar. Du har makt til å ødelegge for et annet menneske, og derfor ansvar for ikke å gjøre det. Du har også makt til å hjelpe et annet menneske, og derfor ansvar for å gjøre det.» Slik kan det oppsummeres hva det innebærer å være et ansvarlig menneske.

Hva kan menneskerettighetene bety for oss?

Jeg tror det er viktig for en Orden som bærer de verdier vi gjør å definere sitt forhold til menneskerettighetene. Jeg tror det ligger svært positive muligheter for Odd Fellow Ordenen i å innta en tydelig posisjon på dette området. Dette kan gjøres på mange måter, en mulighet kan være å trekke menneskerettighetsperspektivet inn i Ordenens forpliktelseserklæring. For eksempel slik: «Som medlem av Odd Fellow Ordenen forplikter jeg meg til å etterleve Verdenserklæringen om menneskerettighetene og å handle mot andre i fellesskapets ånd.»

Tid for å oppgradere lyset i logesalen?

FØR

ETTER

Flott lys / Enkelt å styre både lys, musikk og mikrofoner.

Egenutviklet PC-basert program spesielt for loger. Lys, musikk og mikrofoner styres enkelt fra en touch-skjerm.

Alle "scener" programmeres på forhånd, slik at det blir enkelt å styre lys og musikk.

Kan styre alt av lys, spotter (faste eller styrbare), sinnbilder, altseende øye, stjernehimmel, mikrofoner ... Kort sagt: Alt som går på strøm.

Leverer også det dere trenger av mikrofoner, teleslynge, for sterkere og høyttalere.

Ta kontakt for mer info:
www.bergelysoglyd.no
Epost: lysoglyd@famberge.net

Tlf. 406 07 939

BERGES
Lys og Lyd AS

Herold i Odd Fellow loge 40 Vern

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11037
Belte
m/kjedeledd
Kr 475,-

Art.nr: 11113/11114
Exentri Original
Black/Sand
Kr 338,-

En klassisk, smart og elegant lommebok i kvalitetsskinn og rustfritt stål. EXENTRI Wallet gir deg raskt tilgang til dine 2 mest brukte kort ved å skyve dem ut med tommelen. Designet for 6-10 kort, med god plass til sedler, kvitteringer og billetter. Utstyrt med RFID blokk.

Art.nr: 11109
Krus m/kjedeledd
Kr 79,-

Art.nr: 11107
Serviettkløpe
m/logo
Kr 70,-

Art. nr. 11032
Mansjettknapper
Kr 1065,-

Art. nr. 11033
Skjorteknapper
Kr 1030,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

Styrkelse, ekspansjon og kunnskap – et tilbakeblikk og noen tanker om fremtiden

av Spesial Deputert Stor Sire Per Arild Nesje

■ ***Styrkelse og ekspansjon har vært viktige områder innen Ordenen helt fra oppstarten.***

Thomas Wildey dro fra England og startet opp i Baltimore i USA. Og vi vet at Samuel Johnson utarbeidet prinsipper for styrkelse av kunnskaper allerede omkring 1908. Men når det gjelder Odd Fellow Ordenen i Norge mener mange at konkrete tanker om et strategisk arbeid for kunnskap, styrkelse og ekspansjon startet i 1977.

Det var et rundskriv fra 3. februar 1977 utarbeidet av daværende Stor Sire Arne Espelund og sannsynligvis formulert av Stor Sekretær Per Castberg Foss som startet det hele. Rundskrivet gikk ut på at det skulle opprettes nevnder for styrkelse og ekspansjon i alle loger og leire. I Storlogemøtet 1978 ble dette formalisert gjennom lovbestemmelser.

At alle Ordensenheter fikk slike nevnder, og ikke bare distriktene, var et strategisk vedtak av særdeles stor betydning. Rundskrivet tar opp to tiltak. Det ene er styrkelsen innad i loger og leire. Det andre er ekspansjon. I sammenheng med drøftelsen om dette rundskrivet, må vi ikke glemme at i alle fall fra Samuel Johnsons tid som Overmester i Odd Fellow loge nr. 1 Norvegia fra 1908, har det vært arbeidet med styrkelse og ekspansjon. Storembedsmannsmøtet, som Stor Sire Olaf Hallan etablerte omkring 1954, samlet alle Storembedsmennene, både

valgte og utnevnte, til et årlig møte. Her ble det drøftet felles utfordringer, ikke minst saker innen styrkelse og ekspansjon.

Det nye med lovbestemmelsen fra 1978 er derfor ikke arbeidet med disse emnene i seg selv, men at det nå blir en formel strategisk innsats fra Storlogen som gjøres gjeldende i hele Odd Fellow Ordenen.

Det tok selvfølgelig tid før alle loger og leire fikk slike nevnder på plass. Dette var nytt arbeid hvor alle trengte tid til å etablere en praksis. Ting tar som kjent tid. Det var nok ikke ekspansjonen som var det som krevde nytenkning, men styrkelse. Hva mente Ordenen med styrkelse? Så vidt vi kan skjønne mente Espelund og Castberg Foss at det dreiet seg om styrkelse av ordenskunnskaper. Og da er vi ved det springende punktet at det ikke fantes noe undervisnings- og opplæringsmateriale. I en rekke loger begynte driftige medlemmer å utvikle slikt materiale. I Storlogen ble det laget foredragsserier som skulle brukes for å styrke ordenskunnskapene. Men det

tok lang tid å bli enige om både form og innhold.

Flere forskjellige utvalg jobbet med disse sakene og på slutten av 90-tallet ble Fremtidsutvalget involvert. Der satt blant andre Lillemor Johnsen fra Rebekkarådet og Randulf Meyer som var DDS i Oslo. De fikk i oppdrag å skissere et utviklingsprogram. Fremtidsutvalgets arbeid ble starten på flere tiltak som skulle strekke seg ut over 2000-tallet. Daværende Stor Skattmester Per Espen hadde vært i Danmark og sett på hva den danske Storloge arbeidet med. Danskene hadde utarbeidet en omfattende mappe med informasjonsstoff som alle nye medlemmer fikk utlevert. Dette må jo oppfattes som en vesentlig "styrkelse". Dermed fikk vi en bedring av det formelle informasjonsnivået for alle medlemmer, og vi så konturene av det som etter hvert skulle bli et ganske omfattende utviklingsprogram for loger og leire.

Nå skulle det skje enda et løft, og det

på flere områder. Kunnskapsnevnden ble utnevnt under ledelse av nå SDSS Randulf Meyer og tidlig på høsten 2010 fikk nevnden en bestilling fra Stor Sire Buan om å utarbeide et omfattende kursprogram for alle embedsmenn i loger og leire. Dette skulle være ferdig til installasjonene etter valgene i 2011. Dette ble både et revisjonsarbeid og et stort nybrottsarbeid.

Samtidig identifiserte Kunnskapsnevnden et sterkt behov for å styrke opplæringen av nyvalgte Hovedmatriarker og Hovedpatriarker. Dermed ble det utviklet et program hvor samtlige HM og HP kom på felles kurs i juni 2011. Disse samlingene har blitt gjentatt annet hvert år siden. Det råder lite tvil om at disse møtene har vært et vesentlig bidrag til å styrke både Rebekkalirene og Odd Fellow leirene.

I 2014 etablerte Stor Sire Morten Buan Storlogens Utvalg for Styrkelse og Ekspansjon (SUSE) under ledelse av SDSS Per Arild Nesje. I den neste fire års perioden ble det gjennomført et

omfattende arbeid innen styrkelse og ekspansjon og det på en mer analytisk måte enn Ordenen hadde gjort tidligere.

Det ble utarbeidet en ny Venneaften manual til bruk ved rekruttering, det ble foretatt spørreundersøkelser, innspill ble gitt til oppdatering og nytt brosjyre materiell, men det aller viktigste arbeidet som ble gjort i denne perioden var utarbeidelsen av et analyseverktøy for medlemsutviklingen i Ordenen. Med basis i historiske tall laget man en fremtidsplan basert på et prognoseverktøy som tar hensyn til antall medlemmer i logen, deres alder og statistisk sentralbyrå sine prognoser for levetid. Basert på dette kan man se hvordan utviklingen vil bli fremover med tanke på medlemsantall og gjennomsnittsalder på medlemmene.

Dette prognoseverktøyet ble først brukt på landet som helhet hvor alle loger var med og det viste ganske oppsiktsvekkende resultater. Vi så at vi på sikt ville få en sterkt redusert medlemsmasse og raskt økende gjennomsnittsalder på våre medlemmer forutsatt at vi fortsatte som vi hadde gjort de siste årene med samme antall i tilgang og avgang. Det analysen også viste var at det var en overraskende god effekt i å ta inn yngre medlemmer.

I 2019 utarbeidet de aller fleste loger i landet sin egen fremtidsplan med dette verktøyet hvor de la inn sine egne planer på antall nye medlemmer og ikke minst alder på disse og antall medlemmer som de antok ville slutte. Så nå kan hver enkelt loge lett se hvordan utviklingen går hvis de følger planen sin og de kan hele tiden overvåke om de klarer å holde sine mål på tilgang og avgang.

I 2018 ble SUSE sine oppgaver lagt inn under den nye Kunnskapsnevnden som også ble ledet av SDSS Per Arild Nesje. Her fortsatte arbeidet med oppfølging av logenes bruk av prognoseverktøyet, men også en rekke nye initiativ ble igangsatt.

I løpet av høsten 2018 og våren 2019

ble det foretatt en omfattende oppdatering av både administrativt og rituelt kurshefte for embedsmenn og spill aktører i våre loger. Disse vil bli oppdatert etter behov hvert annet år fremover.

Informasjonsmappen er oppdatert og ligger nå på nett. Mappen som vi tidligere måtte dele ut i en stor perm vil ikke lengre være i bruk. Det enkelte medlemmet får automatisk tilgang til deler av heftet inne på nettet etter hvert som det rapporteres inn i Focus at vedkommende har fått en ny grad. Dette vil nok mange sette stor pris på vil jeg tro.

I skrivende stund arbeides det med en stor oppdatering av utviklingsprogrammene for både loge og leir. Det vil bli utarbeidet en egen power point presentasjon for hver enkelt grad. Slidene vil bli oversiktlige og lette å følge og hver enkelt slide inneholder tilleggstekst som vil hjelpe foredragsholderen å gjennomføre presentasjonen på en god måte. Disse presentasjonene vil sannsynligvis være ferdige tidlig i 2021.

Det aller siste tiltaket som er foretatt innen Styrkelse og ekspansjon er at Stor Sire har utnevnt en ekstra Spesial Deputert Stor Sire for Styrkelse og Ekspansjon som vil få ansvaret for å revitalisere SUSE (Storlogens Utvalg for Styrkelse og Ekspansjon). Dette er Eks OM Britt

Eva Bjerkvik Haaland som også er medlem av Kunnskapsnevnden og som vil få en særskilt oppgave med å utarbeide spesielle tiltak for å hjelpe de logene som trenger hjelp med medlemsutviklingen.

Med dette ser vi at vi fortsetter å holde et stort og kontinuerlig fokus på utviklingen av styrkelse, ekspansjon og kunnskap i vår Orden.

Og hvordan tror vi at dette vil utvikle seg de neste 100 år?

Ja det er ikke godt å si, men vi må i hvert fall følge med i timen og holde oss informert om hva våre medlemmer mener og hva samfunnet rundt oss sier og mener. Og vi må hele tiden gjøre bevisste valg på hva vi skal endre på og hva vi bør la være å endre på.

Men at det vil bli behov for endringer i årene som kommer, små eller store, det er jeg ganske sikker på. Det er derfor viktig at Ordenen innretter seg slik at man på en god måte kan identifisere og vurdere mulige justeringer eller større endringer av kursen så tidlig som mulig og at dette blir håndtert og behandlet på en konstruktiv og god måte.

Får vi dette til, og det har jeg god tro på at vår Orden vil klare, så er det ingen grunn til å tro at vi ikke skal være her også om 100 år.

Fremtidens medlemmer

av Spes Dep Stor Sire Britt Eva Haaland

■ Hvem tror vi kommer til å være medlemmer av vår Orden om 100 år? Har vi en bevisst tanke om hvem det er vi rekrutterer til logene våre eller er det tilfeldig hvem det er som blir medlemmer hos oss? I hvilken grad har vi en bevisst tanke om hvem vi ønsker oss som medlemmer nå og i fremtiden? Hvilke egenskaper er det vi bør søke etter hos nye medlemmer og hvordan skal få tak i de som kan sørge for at vi også i fremtiden har en Orden som er levedyktig og som er bærer av de verdiene som er viktige for oss i dag?

Det å sørge for at vi har levedyktige loger med aktive medlemmer er et ansvar som ligger på hver enkelt av oss. Det er ikke logens embedskollegium eller Storlogen som rekrutterer medlemmer, det er opp til deg og meg å rekruttere nye medlemmer

som er med å ta Ordenen i den retningen vi ønsker oss. For å få dette til, må vi ha tenkt på hvilke medlemmer vi har behov for og hva vi kan gjøre for å få tak i dem. Når det blir snakk om hva som gjør at man trives i en loge, så blir det ofte

fremhevet at det er viktig at det finnes et mangfold i logen, både i alder, yrkesbakgrunn og på andre måter. Norsk standard for mangfoldsledelse (ja – det finnes faktisk en standard for mangfold) sier at mangfold betraktes som en positiv kilde til kreativitet og

innovasjon som kan fremme en mulig framtidig utvikling og konkurransefordel. Ulikhet er altså ikke et problem som skal løses, men en mulighet og en styrke så lenge vi håndterer det riktig.

Hvis vi skal klare å beholde dette mangfoldet – og kanskje helst bli mer mangfoldige enn vi er i dag – så må vi antagelig være mer nysgjerrige, snakke mer om logelivet med de vi har rundt oss og tørre å invitere inn ikke bare de som er like som oss selv. Logen som en plass for selvutvikling i trygge rammer er viktig for mange og da må vi ha medlemmer som tør å utfordre hverandre, men som samtidig er romslige og som får frem det beste i hverandre.

Ofte får vi høre at «Ordenen er så gammeldags. Vi må bli mer moderne for å lokke til oss de yngre». Men når vi snakker med yngre søstre og brødre så viser det seg gjerne at mange av dem setter pris på den formelle og «gammeldagse» siden av logelivet. Skillet mellom hverdag og fest er i mange andre deler av samfunnet i stor grad visket ut og det å fortsatt ha en plass hvor man får oppleve dette, har en verdi vi må tørre å være stolte av. Så kan det

være at det også er områder vi må bli mer moderne på, for eksempel i hvordan vi kommuniserer med medlemmene våre. Men vi må vite hva vi skal ta vare på og hvor det er greit å modernisere slik at vi ikke mister vår egenart. Hvis vi tar på alvor at vi skal være en verdibærende Orden – at verdiene og holdningen i Ordenen skal være de samme om 100 år som de er i dag – så må vi være åpne for både å diskutere hva det er som er viktig for oss og å være åpne med potensielle nye søstre og brødre om hva vi forventer av dem og hva de kan forvente av Ordenen.

Med et mer digitalt samfunn har vi økte muligheter for å komme i kontakt med hverandre. Samtidig betyr det at vi i stor grad alltid er påkoblet. For mange er tiden inne i logesalen en kjærkommen frihet fra akkurat dette. Det er en av de få plassene hvor man har anledning til å være tilstede i nået. Vi må klare å kombinere de mulighetene digitaliseringen gir oss med den verdien som ligger i det å være litt annerledes, litt «gammeldags» og av og til kun analoge. Samtidig må vi ta eierskap til hvordan vi ønsker å kommunisere med hverandre og med omverdenen. Det er lett å gå i fellen at vi løser

gårsdagens problemer i stedet for å se fremover. Vi må for eksempel ikke tro at Facebook er måten å komme i kontakt med de unge på, når veldig mange unge i liten grad bruker Facebook.

Antagelig vil medlemmene våre i stadig større grad ønske å være aktivt involvert i ordensarbeidet og kanskje må vi tåle å miste litt kontroll. Forhåpentligvis vil vi se stadig flere gode ideer blomstre blant medlemmene, og Akademiet er en god plass å løfte gode prosjekter, tanker og ideer fra medlemmene våre. Hvis vi klarer å få et økt mangfold, medlemmer som ønsker å bidra og som får lov til det og et bevisst forhold til hvilke verdier som er viktige for oss å beholde, så vil forhåpentligvis Ordenen også om 100 år være livskraftig med medlemmer som er stolte av å være Odd Fellows.

Koronasituasjonen har gjort at mange logger og leire rundt omkring i landet har vært kreative i hvordan man opprettholder kontakten med medlemmer og nye søkere. Selv om det er en krevende situasjon å stå i, så har den kanskje også ført med seg noe bra ved at vi har blitt tvunget til å finne nye måter å gjøre ting på. Her tror

jeg vi har mye å lære av hverandre, så SUSE vil gjerne høre fra søstre og brødre i vårt langstrakte land om gode ideer som flere kan få glede av.

Faktaboks – hva er SUSE

Storlogens utvalg for styrkelse og ekspansjon (SUSE) ledes av SDSS Britt Eva Bjerkvik Haaland og består i tillegg av fung Eks OM Geir Hovind, Odd Fellow loge nr. 152 Fjære, OM Liselotte Aune Lee, Rebekkaloge nr. 28 Magret Skulesdatter, Eks OM Jan Mikkelsen, Odd Fellow loge nr. 157 Vågsfjord, Eks OM Solveig Nilsen Rebekkaloge nr. 13 Ruth, Kapellan Anne Trine Eia, Rebekkaloge 104 Måken, Bror Michel Mateos, Odd Fellow loge nr. 139 Kong Haakon og Bror Erik Røst Jakobsen, Odd Fellow Loge nr. 31 Erling Skjalgsson.

SUSE har som oppdrag å kartlegge hvordan det jobbes med styrkelse og ekspansjon i de logene som er gode på dette og utvikle og tilgjengeliggjøre verktøy, veiledninger og annet som kan tas i bruk. Arbeidet skal dekke rekrutteringstiltak, men også bidra til å kartlegge hva som gjør at enkelte loger er gode til å holde på medlemmer og hva medlemmene selv gir uttrykk for at gjør at de velger å være aktive søstre og brødre. Utvalget skal også jobbe for å styrke logenes og distriktenes evne til å drive dette arbeidet videre på egenhånd.

Dersom du har innspill til arbeidet i SUSE, kan du sende en e-post til britt.eva.haaland@oddfellow.no

Navn	Dina Elise Mo Robsrud
Alder	46
Loge	Rebekkaloge nr. 65 Teresa, Oslo
Medlem siden	Januar 2019
Hvorfor ble du med	For å oppleve et fellesskap
Yrke	Jurist i DnB

Jeg håper vi vil klare å favne flere forskjellige mennesketyper. For meg er det viktig at vi har medlemmer i alle aldre, men også at vi får med flere yngre. Det er variasjonen som gir meg noe, det å møte andre som ikke er lik meg. Det å se ulike perspektiv på hvordan man lever og hva man verdsetter i livet. Vi må få til å bevare det vi har samtidig som vi blir bedre på å ta høyde for at det skal passe inn i livene også til de som er travle. Vi må møte folk der de er og gi dem mulighet til å bidra med det de er gode på. Vi må ikke være redde for å stille krav både til nye og erfarne søstre slik at oppgaver spres på en god måte. Jeg synes det er viktig at vi skiller mellom hverdag og fest også i logen.

Navn	Njål Benkestoch
Alder	Kjøholdt-Gustavsen
Loge	24
Medlem siden	Odd Fellow loge nr. 50 Bergensiana, Bergen
Hvorfor ble du med	Mai 2018
Yrke	Ønske om etiske refleksjoner sammen med andre. Få en dypere innsikt sammen med de med lengre livserfaring.
	Student

Jeg tror absolutt at vi trenger å rekruttere flere yngre. De yngre representerer fremtiden og vil sørge for å holde oppe aktiviteten. Yngre medlemmer bringer inn nye tanker og nye perspektiver som kan være sunne. Odd Fellow må fortsette sånn vi gjør nå med å rekruttere bredt fra hele samfunnet for å være så representativt sammensatt som mulig. Den historiske utviklingen gjør at vi er mer representative enn det vi var før.

Det er en vanskelig balansegang mellom åpenhet og å ikke fortelle alt. Noe mer åpenhet tiltrekker seg nye medlemmer, men samtidig er det viktig at noe holdes tilbake for å gjøre det til et attraktivt sted. Vi må fortsatt være en arena som er litt annerledes enn de andre aktørene i samfunnet. Jeg tror Odd Fellow har gjort mye riktig med satsing på sosiale medier og det å presentere seg på nett. Vi må fortsette å være på sosiale medier, men må kanskje også se på andre plattformer enn de vi bruker nå for å være sikker på at vi når målgruppene vi ønsker å nå.

Navn	Norman Thune jr
Alder	71
Loge	Odd Fellow loge nr. 52 Catena, Haugesund
Medlem siden	April 2003
Hvorfor ble du med	Logen er et fristed hvor jeg kan være meg selv
Yrke	Pensjonert prosjektleder

Jeg tror vi trenger å få inn medlemmer som skaper mer aktivitet og debatt. Nå kan det være vanskelig å engasjere medlemmene selv om det er mange som gjør en god jobb med å forsøke å få det til. (Her er kanskje Rebekkaene flinkere enn oss?) Medlemmene våre blir stadig eldre og derfor kjenner de også stadig færre yngre som kan rekrutteres. Det viktigste for å klare å få med oss aktive medlemmer er at vi selv føler at vi har et godt budskap og tilbud. Det er så mange andre alternativer og mange har mye ansvar hjemme. Vi må ikke legge skjul på at seremonier og tradisjoner er viktig og at de som blir med må ha interesse for dette.

”

S K R Å B L I K K

Logelivet i Coronatiden

Sjokket var stort da hele vårt samfunn tidligere i år ble satt «sjakk-matt» av coronaviruset. Hvem kunne bli rammet – og hvordan skulle vi te oss? Hvordan ville vårt logearbeid bli utover våren? Myndighetene kom raskt på banen med retningslinjer for hva vi måtte gjøre for ikke å bli smittet eller smitte andre. Storlogen ga oss beskjed om at møtevirkomheten skulle stanses til pandemien var under kontroll.

Vi har holdt oss til og respektert de retningslinjer vi har fått fra våre myndigheter. Med den forholdsvis høye gjennomsnittsalderen som er blant OF-medlemmene, må vi innse at vi er en sårbar gruppe. Og så langt er det,- etter det vi vet -, ingen av våre logesøstre eller logebrødre her i logebyen Bodø som er blitt smittet. Måtte det vare!!

Men hva skulle vi da i logesammenheng gjøre inntil denne «pesten» forlot oss? Flere av våre søstre/ brødre ga sterke uttrykk for at de etter hvert savnet logen og samværet med gode venner og den gode samtalen.

En av mulighetene for å holde en viss kontakt ble at flere loger organiserte møter på Teams. Dette fungerte veldig bra for vår del. Vi fikk både se og utveksle nytt med våre venner. Mange av oss lærte noe nytt ved å prøve å delta på Teams. MEN det er ikke alle av våre medlemmer som har eller er i stand til å være på de ulike sosiale

media på nettet!! De eldste, og kanskje mest ensomme, er vel de som ikke får være med i den sammenheng! Hva kan vi gjøre med det??

Både kollegiene i loger og leir samt Nevnd for omsorg har vært aktive med å ta kontakt med de eldre, syke og ensomme for å sjekke «ståa», samt tilby hjelp til det de måtte ha behov for. Vårt inntrykk er at de som fikk en telefon, satte umåtelig stor pris på henvendelsen. Ja alle, både yngre og eldre – uansett alder, ensomhet eller sykdom – synes det er veldig trivelig å få en telefon fra en søster eller bror!

Alle oppfordres til å TA EN TELEFON eller to i den tunge tiden vi fortsatt har foran oss !!

Kampen mot coronaviruset er en dugnad! Vår atferd, både individuelt og i gruppe, avgjør smitteutviklingen. Vi må ikke sette liv og helse på spill for å avholde logemøter. Vi må alle delta og holde oss til de retningslinjer som blir gitt den tiden som er nødvendig til pandemien er over! Vi KAN praktisere våre Budord uten at vi har logemøter!

Dette vil vi gjøre med tanke på **Vennskap** til våre søstre og brødre, **Kjærlighet** til våre loger og for **Sannhet** overfor vår Orden.

Anne-Helene Kurås
Storrepr.
Loge nr. 40 Providentia

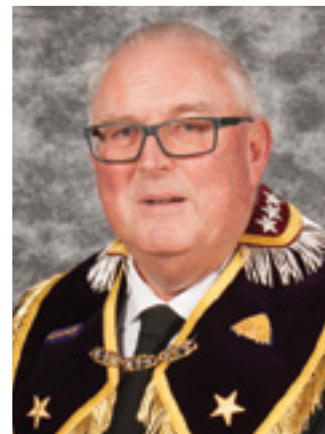
Stein Kurås
Eks Storrepr.
Loge nr. 123 Stella Nova

”

Verdier i 100 år

Av Stor Kapellan Kjell Aas

■ Den Norske Storloge – 100 år. Alt var klart til å feire denne store begivenheten, men så kom pandemien og alt måtte skyves inn i en uviss framtid. Vi håper selvfølgelig at vi snart igjen kan samles under normale forhold i vår Orden. Hele vårt Ordensarbeide er satt på vent i håp om bedre tider. Både loger og leire gleder seg til dette, men enn så lenge må vi gjøre det beste ut av de mulighetene vi har.

Vi må alle gjøre vår innsats i vårt ordensarbeid slik at vi er "Spot on" den dagen vi kan åpne opp igjen. Så lenge Storlogen har eksistert har varige verdier vært et adelsmerke i vår Orden og en del av det budskapet vi ønsker å formidle i samfunnet. Verdiene har stått seg i Storlogens første hundre år og selv om vi opplever en vanskelig tid i dag skal de fortsatt stå og lyse og lede oss framover og inn i en ny tid.

Selv om vi i dag ikke kan samles som før bør vi allikevel minne hverandre om hva som er vårt oppdrag som Ordensssøken. Da må vi benytte oss av de kommunikasjonskanalene vi har når vi møter hverandre tilfeldig på veien eller tar kontakt med en søster eller bror. Dette er viktig å holde kontakten i denne tiden slik at vi ikke glir fra hverandre og skaper avstand. Det skal

ikke så mye til for å vise at man finns – for hverandre.

"Verdier i vår tid"

Selv føler jeg meg privilegert av å være en del av en Orden som har varige verdier på agendaen til enhver tid. For å forstå våre verdier må vi også søke etter sannheten i verdiene, først da kan vi dele dem med andre. Sannheten skal gjøre oss til hele og fullverdige mennesker.

Gjennom løfter lover vi å vie våre liv til å forkynne de varige verdier for kommende generasjoner. I dette arbeidet skal vi søke å finne fram til mennesker som vi kan dele våre verdier med. Hver og en av oss har en plikt til å finne fram til mennesker som er på søken etter et sted for å finne ro i sinnet i en travelt hverdag. Selv har jeg aldri vært i tvil om at mennesker i vår

samtid har bruk for vårt konsept for å bruke et moderne ord.

Hver dag blir våre verdier utfordret gjennom all verdens medier, TV, aviser, internett og for ikke å snakke om Facebook. Hele verden velter innover oss. Alt fra det som skjer i vår lille andedam her hjemme og til det som skjer ute i verden. Og uavlatelig blir sannheten utfordret og målt opp i mot det som du og jeg skal forholde oss til. Alle vil ha oss med på laget noe vi også kan merke i vår nære krets. Vi må alle ta etiske valg og det kan være veldig vanskelig å velge det som er riktig. Ingen vil bomme på valget som kan få uante konsekvenser om man ikke har tenkt seg godt om.

Vi som er søstre og brødre og er en del av en Orden har i alle fall et etisk felles

utgangspunkt. Ordenens grunnmur og fundament hvor våre ritualer lyser som den bærende kraft. Vi må forkynne Ordenens budskap slik at våre verdier og sannheter ikke blir liggende ubrukt. Samfunnet og verden trenger oss. Finn sannheten og søk verdiene som skal gjøre oss til hele mennesker, til oppgående medmennesker. Vi må stå sammen å være sterke og holde fokus i vårt arbeid. Fristelser og farer er det overalt også der vi helst ikke vil finne dem eller ønsker å finne dem, kanskje også i vår egen nærhet. Vi må passe på og ikke gjøre oss bedre enn det vi er, men hele tiden ha et øye på vårt mål. Vi må verne og ta vare på arven. Fundamentet står der og du og jeg skal stå trygt og godt gjennom lange tider. Verdiene forteller oss: I Vennskap, Kjærlighet og Sannhet. Og kjære venner, det må være sannhet i troskap, i vennskapet og i kjærligheten, det må også være sannhet i sannheten. Videre sier vi, Tro, Håp og Barmhjertighet. Hele veien handler det om å se verdiene og om å dele det i vårt fellesskap. "To elevate the character of man." Kjell-Henrik bruker dette uttrykket i foredragssammenheng for å tydeliggjøre oppfatningen av et menneskes karakterdannelse. Og det er Nelson Mandela han tenker på.

Og her begynner den store historien om en folkehelt, et ikon uten sidestykke. Mandela sier: "Når jeg dro fra Robben Island etter 27 års fangenskap la jeg hatet igjen. Det var ikke gitt at det skulle være slik for hatet var stort. Så gikk han i land og begynte sitt forsoningsarbeid og han tok fienden med på laget. Snakk om å eksemplifisere verdier. Han ble spurt om han ville ta imot Nobels fredspris, og han svarte – på en betingelse, den skulle deles – med "fienden" og slik ble det. Det er ikke sikkert at du og jeg blir et like stort åndelig eksempel som Mandela, men det går an å ha det i tankene. For å sitere Paulus: "Ikke at jeg er fullkommen, men jeg jager etter det, om jeg også kan gripe det."

Utfordringer

Vi må tilpasse oss de menneskene vi skal henvende oss til eller skal menneskene tilpasse seg oss som søstre og brødre. Endre for å bevare har vi hørt og det er vel her det ligger en stor utfordring for vår Orden. Vi må endre oss med omhu og det må være velfundert og selvfølgelig tuftet på våre verdier. Vi må ut og møte mennesker og vi må møte dem på det nivået de er. Så skal vi vise hva vi kan tilby for at de vi møter vil fatte interesse for vårt arbeid. Vi skal ikke endre oss for endringens skyld, vi skal endre oss fordi vi ønsker være en del av samfunnet inn i framtiden.

Medmenneskelighet er en av våre bærende verdier som går som en rød tråd igjennom våre ritualer. Våre ritualer gir oss lærdommer om hvordan vi skal møte våre medmennesker med verdighet og ærefrykt. Jeg sier ikke at man må være en Odd Fellow for å kunne vise medmenneskelighet, men medmenneskelighet er en av våre verdier.

Denne utfordringen gjelder for alle de vi møter på vår vandring. Og her kjenner vi oss igjen i vår samvittighet,

at vi ikke strekker til. Samme hvilken konfesjon, kultur eller hudfarge, alle er våre medmennesker. Vi stilles overfor enorme utfordringer som igjen utfordrer vår samvittighet, til å takle egne fordommer, hat, rasisme, antisemitisme, ja, listen er lang.

Daglig blir vi konfrontert med hatet som råder utenfor vår dør, et menneske har ikke like stor egenverdi overalt i verden. Det eksploderte i USA da en farget mann ble slått i bakken av en politimann og som endte med døden. Begeret var fullt, de fargede forlangte å bli tatt på alvor og med respekt. Dette handler om verdighet for den enkelte og verken du eller jeg har noen eksklusiv rett til å ta verdigheten fra noe menneske. Hvilke verdier styrer politimannens liv? Den krenkede ønsket seg noe så elementært som respekt og bli møtt med verdighet.

Som medmenneske må vi vise empati for de som lider. Å være empatisk er en del av barmhjertighetsbegrepet, er vi barmhjertige overfor dem vi møter på veien? Besøker vi de syke, hjelper vi de trengende? Kjære søstre og brødre, vi har etiske utfordringer som venter på hjelpere hver dag. Ordenen sier oss stadig at vi må ta riktige valg slik at vi kan stå fram som hele mennesker. Et galt valg kan få skjevnesvangre konsekvenser for oss alle, vi må gjøre våre valg med hjertet i hånden.

Verdier som emne er utømmelig i vår Orden og eksemplene som vi opplever er mange. Vi kunne holdt på i det uendelige med påfyll av nye episoder og hendelser for det er det nok av. Det skal sies at noen hendelser er mer sjelsettende enn andre, og krever mer refleksjon og omtanke for å lære seg til å leve med dem eller til å få gjort noe med dem. Men, vi må videre, vi må videre i vårt Ordensliv i stadig søken etter Vennskap, Kjærlighet og Sannhet.

Kjære søstre og brødre, la sannheten bo i våre hjerter.

Vi lager merker og emblemer i sølv og emalje.
Alt lages for hånd på verkstedet, hvor norsk
håndverk og kvalitet står i fokus.

Ta kontakt for mer info:

Tlf: 22 17 50 50

Email: opro@opro.no

www.emaljesmykker.no

Opro
Norske emaljesmykker
Siden 1976

Ikke la stolen din stå tom i logen!

Møt så ofte du kan!

REDAKTØRENS

HJØRNE

Om hundre år er allting glemt

La oss snu dette munnhullet rundt og spørre oss: Hvor er vi om 100 år? Det er det jo ingen som kan vite. Men det er en god øvelse å tenke seg.

Den Uavhengige Norske Storloge fyller 100 år. Og det må markeres. Hva er verdien av å feire alle disse jubileene? Vel, først og fremst er det jo for å markere at noe er oppnådd gjennom alle disse år. Dernest fordi vi hyller de som gikk foran og brøytet vei. Og så må det være for å sette en fot i bakken og se seg tilbake mens vi tenker framover. For hvor vil vi at Odd Fellow Ordenen i Norge skal være om nye 100 år?

Etableringen av Odd Fellow Ordenen i Norge skjer samtidig med at Norge blir en selvstendig nasjon. Og vi kan håpe at Ordenens tilstedeværelse også påvirket bygging av et godt nasjonalt selvbilde. Ikke et nasjonalistisk selvbilde, men en forestilling om en selvstendig nasjon som teller med blant resten av landene i Europa og verden ellers. Og så vet vi jo alle hvordan det har gått.

Vi sier med rette, at vi er en verdibærende Orden. Verdier som vi burde forsvare hver eneste dag ute i samfunnet. Fordi verdiene utfordres.

Jeg tror at Odd Fellow Ordenen kan være en klar og tydelig stemme i samfunnet. Men da må fokus være på verdier. Og vi må aktivt arbeide for å bli den stemmen. Vi må involvere oss i samfunnsdebatten. Vi må tørre å trække noen på tærne. Universell rettferdighet, menneskers likeverd og egenverdi, fellesskap, toleranse og frihet må det kjempes for. Det er ikke i regnskapet eller lovverk vi finner svarene. Vi finner svarene i levdt liv og handlekraft, i hjerte og hånd.

Vi bør benytte anledningen ved 100 årsjubileet til Storlogen, å tenke store tanker om de neste 100 årene. Det vil være nødvendig å ha enda større fokus og kraft på det verdibærende i vår Orden. Vi må tørre å stå for våre verdier og leve verdiene kraftfullt.

For er det noe verden nå trenger, er det en stemme som forener. En stemme som gir håp. En stemme i kjærlighet.

Ved vår feiring av 100 år som selvstendig Storloge, står vi samtidig i en av de verste humanitære kriser i verden. En pandemi er i ferd med å snu opp ned på våre liv. Men rammer pandemien likt?

Her hjemme ser vi forskjeller på hvordan smittevern og myndighetenes restriksjoner oppfattes. Noen ser ikke ut til å bry seg, andre oppfatter restriksjonene som uakseptabel begrensing av personlig frihet. Andre følger retningslinjene blindt.

Å klare å begrense smittespredning handler om å ta ansvar. Både for seg selv, men kanskje enda mer ta ansvar for andre. Å handle i strid med retningslinjer gitt av myndighetene, er egoistisk. Fordi du øker risikoen for at andre kan bli syke.

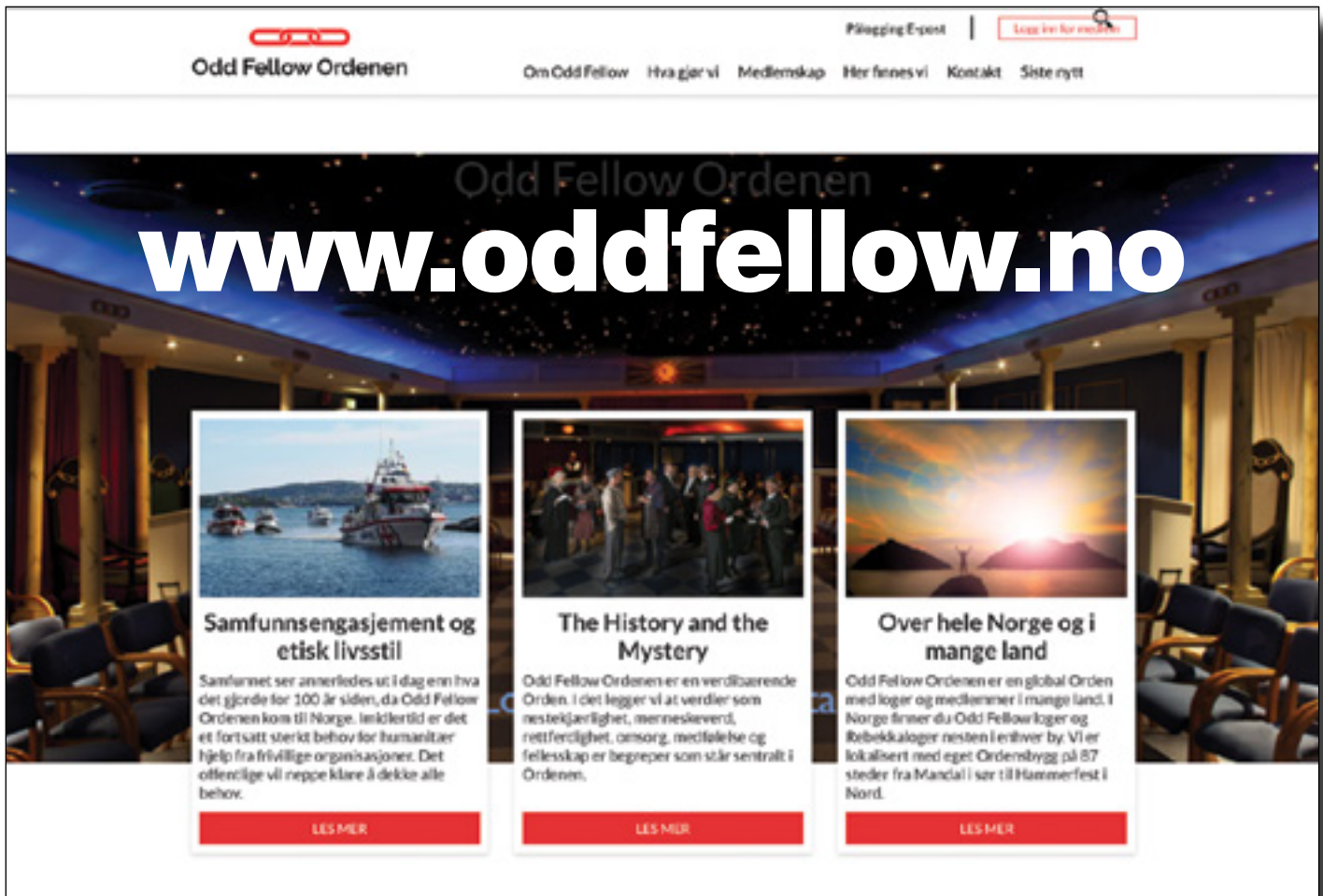
I skrivende stund har Storlogen valgt å gi åpning for å starte opp møtevirksomheten ut fra lokale vurderinger. Det er en stor frykt for smitte blant våre medlemmer, hvilket vi har stor forståelse for. Våre medlemmer er eldre, mange har noen skavanker og sykdommer som ikke bør eksponeres for covid-19.

«Frykt er uvitenhetens lange skygge» (sitat Arnold H.Glasow). Kunnskap og tillit til den informasjonen som gis, er viktig. Vi må ikke la oss overvelde av frykten. Vi må, så langt det kan forsvares, forsøke å leve med smitterisiko. Sannsynligvis er et logemøte langt tryggere enn et besøk på nærbutikken hva gjelder smitterisiko. Det som er viktig er at du selv har ansvar for at du ikke bærer med deg smitte til andre.

Men la oss leve i håpet om at det blir en mer oversiktlig situasjon snart, at smittespredningen begrenses og at det blir mulig å starte vår virksomhet igjen. Fordi det fellesskapet vi finner i logene, det trenger vi så sårt.

Ta vare på deg selv og pass på at du bidrar til minst mulig smitterisiko. Da kan dette bli en flott høst.

Dag-Runar Pedersen
Redaktør

DE TRE KJEDE LEDD

MEDIAINFORMASJON:

De Tre Kjedeledde er Odd Fellow Ordenens medlemsblad og sendes til medlemmene 4 ganger pr. år. Antall blader som blir distribuert er 20.000. Det er dokumentert at bladet også leses av familiemedlemmer, venner og bekjente, slik at den effektive målgruppen er ca. 50.000 lesere. Lesergruppen utgjør en attraktiv og kjøpesterk målgruppe, med en lav risikoprofil.

Priser og formater (netto):

Tekstsideannonser (bredde x høyde, mål i mm)

1/1 side utfallende	(216x303)	12.600,-
satsformat	(186x256)	12.600,-
1/2 side stående	(90x186)	7.800,-
liggende	(186x125)	7.800,-
1/4 side stående	(90x125)	4.500,-
liggende	(186x 56)	4.500,-

Annonsematerialet kan leveres som manus og fotos, de må være høyoppløslige.

Leveres annonsen som ferdig materiell må PDF være høyoppløslig og EPS-format i 300 dpi.

Merverdiavgift:

De Tre Kjedeledde er fritatt for mva.

Utgivelsesplan 2020

UTGAVE	MATR.FRIST	UTGIVELSE
3/2020	11.09.20	07.10.20
4/2020	13.11.20	07.12.20

Opplag: 20.500 eks
Format: 210x297 mm

Ansvarlig utgiver:

Odd Fellow Ordenen
Stortingsgaten 28, 0161 Oslo
Org nr 871 435 162

Redaksjonen:

Redaktør: Dag-Runar Pedersen
Epost: redaktor@odd fellow.no
Redaksjonssekretær: Knut Aslak Wickmann
Layout: Pål Haugs
Trykk: SIA UnitedPress Tipografija & SIA Corporate
Distribusjon: Posten-Bring

B-BLAD

RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
STORTINGSGATEN 28
0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig adresseendring,
men sendes tilbake til senderen med
opplysninger om den nye adressen.

*Eg var ikkje klar
for denne dagen
men den kom
likevel*